21792/p

53050

Q. D. B. V.

DISSERTATIO
MEDICA INAUGURALIS
DE
HERNIA VENTRALI

QUAM

DEO DUCE

GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ

CONSENSU

PRO LICENTIA

SUMMOS IN ARTE MEDICA HONORES
ET PRIVILEGIA DOCTORALIA RITE
CAPESSENDI

SOLENNI ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTIT

BEATUS IGNATIUS LACHAUSSE
BRUNTRUTANUS - RAURACUS
XENODOCHII REGII CRONWEISSENBURGENSIS
CHIRURGUS PRIMARIUS.

Ad Diem XXIX. Octobris MDCCXLVI.

HORIS LOCOQUE SOLITIS.

ARGENTORATI,
Typis SIMONIS KÜRSNERI, Cancell. Typogr.

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

J. Striedbeck del: et ſculpsit Argent.

ILLUSTRISSIMO
AC
CELSISSIMO
DOMINO DOMINO
JOSEPHO
WILHELMO
RINCK
A
BALDENSTEIN,
EPISCOPO
BASILEENSI,
SACRI ROMANI
IMPERII
PRINCIPI,
&c. &c. &c.

A Quo innotuit, conſtitutum apud Te ſcientiis, & artibus liberalibus, in arce Bruntrutana præſidium, ILLUSTRISSIME PRÆSUL, & PRINCEPS CELSISSIME, nec patere niſi doctrinæ ad honores aditum, ſoliſque meritis decerni præmia; certatim advolarunt earum alumni, Tanti Patroni auſpiciis doctum decurſuri ſtadium, in eoque lectas Tibi dicaturi laureas.

Quicquid laudabiliter ſpectent illi, æquas ego rependo vices, debitumque præſto tributum.

Nemo

Nemo neſcit, hæreditarium eſſe, prænobili ac illuſtri RINCKIANÆ Familiæ, ſingulare religionis ſtudium; hæreditariam in muſas & artes miram benignitatem.

Teſtatur id Epiſcoporum Baſileenſium hiſtoria, teſtantur erecta paſſim, ac maxime Bruntruti, & Delemonti inſignia monumenta, templa Deo, ædes artibus & juventutis inſtitutioni.

Nova addidit decora primus ille WILHELMUS à BALDENSTEIN, iis, quæ avunculus ejus & anteceſſor CHRISTOPHORUS excitaverat. Illius demum, in fovendâ inter omnes litterarum æmulatione, munificentiâ, florere viſum eſt Lycæum illud, quod ditionem latè ab errore ſervavit integram.

Ut & ſanam doctrinam Patria, & quem in litteris fructum tulimus omnes, totum id quantumcunque eſt avitæ RINCKIANÆ genti nobiliſſimæ acceptum nos referre deceat. Quippe quæ cœlo ad regionis hujus decus &

incolumitatem conceſſa videatur, ſive hoc, ſive ſuperiori ſeculo.

Qui primi ex ea pedum paſtorale tenuerunt, illi cœlum terræ reſtituerunt; Tu & cives reddis Patriæ, & deterſis lacrymis afflictam erigis, atque ut Phœbus exoriens, atris nubibus depulſis, triſtem recreas: Illos non ſemel Archiduces honoris causâ invisêre, & Supremi Duces magno Saleſio ſociarunt, qui inter ſe & clerum eſſent arbitri; Tu maximos Reges ita Tibi concilias, ut qui cruento bello inter ſe certant, medium Te pacificè regnare gaudeant: Illi Lutetiæ à Ludovico Magno honorificè excepti, regiis muneribus ornati redierunt, rebus feliciter confectis; Tu in finibus utriuſque Imperii agis ut Socius cum Rege potentiſſimo, ſummo Reipublicæ bono: magno Illi ditionis hujus commodo, cum antiquis Sociis fœdus adhuc vigens confirmarunt; majori Ipſe fatalibus temporibus abruptum denuo ſancis. Tu PRÆSUL Illuſtriſſime pacem, qua fruimur, dediſti, Tu læta feciſti nobis

hæc

haec otia, dum circumfremunt undique bella.

RINCKIANUM igitur Genus meritò ad Solium revocabant omnium vota, Te ſibi debitum Patria repoſcebat, quam impoſito liberares jugo, marte procul ab ejus finibus amandato. Audivit ſupplicum preces cœlum, annuit votis noſtris nobiliſſimus Patrum inſignis Eccleſiæ Baſileenſis conſeſſus. Quantum ſit illud Arleshemio munus nobis miſſum, rectè intelliget nemo, niſi qui norit, quantas habeat illecebras ſuprema, quâ fulges, dignitas, & mente recogitaverit, quid mortalia cogat pectora regnandi cupido, Te verò ad ſummum illum apicem honoris, & ad ſupremam poteſtatem uno eorum omnium calculo evectum, quibus meritò ad eandem aſpirare licebat. Non illi, ut fieri ſolet, ad ætatem reſpexere, quæ brevioris ævi ſpem relinqueret, eò aliquando conſcendendi, ubi ſeniorem collocaviſſent. Quæ laus illorum magna, Tua maxima, ſpem omnium chariſ-

ſimam, quam ambiunt maximè omnes, Tuis meritis, bono communi, amori Patriæ, nunquam ſibi renaſcituram ſacrificarunt.

Opus ſcilicet erat, difficillimis his temporibus, Principe, qui ſolii majeſtatem temperaret animi comitate, juſtitiam clementiâ, cujus benignitatem & morum lepores revererentur omnes, potentiam amarent, ingenii lucem ultro ſequerentur, pectoris verò fortitudinem, conſilii ſapientiam, religionis ſtudium, cum ſuſpicerent, throno natum intelligerent, optarent ſibi imperare Patrem magis & Paſtorem, quàm Dominum experturi. Nec ullus fuit in tam auguſto Eccleſiæ Baſileenſis cœtu, qui ſapientiùs Eccleſiam, & Rempublicam regeret, qui meliùs ſauciis animis mederetur, qui certiùs aurea illa WILHELMORUM reduceret tempora, Eo cujus avus illuſtris, dum jura Eccleſiæ vindicat, propriis ipſe opibus & dignitatibus non metuit ſpoliari; Quem jam inde ab incunabulis nobiliſſimi juxta ac piiſſimi Parentes ad religionem finxerant, & exemplo ſuo varias

ditionis

❋ ❋ ❋

ditionis hujus Toparchias, non terrore, ſed amore, regere docuerant.

Ita inſtituto non culmen honorum faſtum attulit, ſed potentia omnibus benefaciendi ſtudium.

Cujus enim ſummi Reges coram de maximis negotiis tractantis ſapientiam admirati ſunt, hujus humillimi quique clementiam prædicant, quibus liber ad thronum ſemper patet aditus, quos ſine fori eloquentiâ, ſed rudi voce ſupplices Ipſe ſuſcipis.

Hæc Tua PRINCEPS Celſiſſime fecit benignitas & humanitas, ut ſperarem hoc opus & conamen meum non injucundum Tibi futurum. Favebis, ſpero, arti mortalibus tam utili, quæ tota eſt in vita tuendâ, & ſanitate integrâ ſervandâ, eorum præſertim quos immortales eſſe omnium maximè intereſſet. Votis id Tibi precantium ſi non detur ſatisfacere, præſto aderit illa poſtulanti, quæ morborum genus omne à tam charo & illuſtri Capite arceat, qui vigiliarum & laborum meorum finis, ſi quando detur

tur propiùs accedere; quod ſatius arbitror, quàm ſemel admiſſos depellere; atque ſi nec illud ars naturalis aſſequatur, concedet certè propitium Numen precibus, quas pro tanti PRINCIPIS, tam ſancti PRÆSULIS incolumitate, cum bonis omnibus, qui Patriæ ſalutem Tuæ conjunctam perſpiciunt, enixiùs fundo,

REVERENDISSIME PRÆSUL
AC PRINCEPS ILLUSTRISSIME
CELSITUDINIS TUÆ

Servus devotiſſimus & obſequentiſſimus

Beatus Ignatius Lachausse.

PRÆFATIO.

SIc uti in macrocoſmo cuncta ſtatas ſuas vices experiuntur, ita in microcoſmo idem contingere, inprimis ex hiſtoria morborum patet. Faſtos enim Medicos ſedulo evolventi innoteſcet, morbos quoſdam, antiquis temporibus incognitos, noſtris demum, tanquam novos obſervatos fuiſſe: loquuntur illud purpura, rachitis, lues venerea. Alios vero, quos naſci viderunt avi, nepotum ſeculis expiraſſe penitus, nomine eorundem vix adhuc ſuperſtite: lepra Arabum, elephantiaſi Græcorum, &c. teſtibus. Iterum vero alios, veteribus optime notos, diu poſtmodum ſepultos jacuiſſe, atque poſt longam demum ſeculorum moram è tumulo reſuſcitatos, in lucem iterum productos fuiſſe. Quid multa? ad ea, quæ diximus, confirmanda, ex Herniarum familia, exempli loco, Herniam Ventralem inducamus; quæ quidem à priſcis Medicinæ parenti-

 bus,

bus, HIPPOCRATE, CELSO, GALENO, apprimè cognita, & diſtinctè deſcripta, poſterioribus vero ſeculis, eo uſque oblivioni tradita fuit, ut nullibi in ſcriptis Medicorum de ea mentio fiat. Donec tandem poſtliminio è tenebris quaſi eruta, noſtro potiſſimum ſeculo, quo, inter cæteras Medicinæ partes, caput erexit Chirurgia, publicæ iterum luci ab Auctoribus vindicata fuerit. At quænam vera ſit ratio, cur peculiaris hæc herniæ ſpecies, per tot ſecula à ſcriptoribus Medico-Chirurgis ignorata, neglecta fuerit; quomodo morbus hic accurate diſtingui, cognoſci, curari poſſit, in præſentibus his pagellis animus eſt diſquirere. Exantlatis enim ritè examinibus Doctoralibus, & obtenta, à GRATIOSA FACULTATE MEDICA, veniâ, de quacunque in Medicina materia inaugurali ſpecimine diſſerendi; Chirurgico-Medicum hoc de *Hernia Ventrali* præ aliis mihi arriſit, & eô magis placuit, quod nullibi adhuc in cathedra Medica hæc materies ventilata fuerit. Antequam hanc telam exordiar, ſummum Archiatrum ſupplex invoco, velit his, uti reliquis meis conatibus, ita adeſſe, ut in ſui nominis gloriam & proximi ſalutem vergant. Si Tu B. L. laborem hunc exaſciatum ſolum, minuſque limatum invenias, quod juvenile ſit opus, à turba negotiorum inſuper ſæpiſſime interruptum, perpendas, rogo.

§. I.

§. I.

Viſcera chylopoea, ventriculus nempe, epiploon, inteſtina, hepar, lien cum reliquis, licet in abdomine ultro citroque fluctuent; vinculis tamen propriis ſua ſede coërcentur &, ne dimota, foras prolabantur, cavis tegumentorum, muſculorum abdominalium, peritonæi, tanquam totidem ſaccis, includuntur.

§. II.

Molles hæ partes (§. 1.) talem, in infimo ventre, ſitum obtinent, ut, reciprocis ſepti transverſi preſſionibus expoſitæ, deorſum antrorſumque protrudantur: quo quidem contingente, involucra ambientia, (§. 1.) contentis in ea incurrentibus, cedunt, extrorſum prominent. At cum aponeuroticæ, muſculoſæ, membranaceæ indolis ſint horum velamentorum fibræ, conſequenter elaſticitate gaudeant; hæ eâdem vi, quâ preſſæ angebantur, reagunt, ſimulac cauſa comprimens ceſſat: ſed eo ipſo viſcera abdominalia, aliis reciprocis motibus, ab ipſis his involucris, ſurſum rurſus retrorſumque abiguntur. Enimvero talis eſt fibris his directio, ut longitudinaliter partim, partim transverſaliter, viſcera, faſciarum inſtar, cingant; ſicque, ſi partes contentæ in eas nitantur, ex lineis rectis, in curvas mutari, neceſſe ſit, ſique ultra modum activitatis non extenduntur, impetu deſinente, in priſtinum ſtatum redeant. Secus verò, ſi elaſticitas ipſarum naturalis ſuperatur, tunc enim arcus hos nimium tenſos, inflexosve elongari quidem, non vero amplius in lineas rectas reſtitui, ſed relaxari potius, aut plane rumpi, ex Phyſicis & Mechanicis principiis palam eſt.

§. III.

Partes abdomen cingentes (§. 1.) intuenti, primo ſeſe offerunt *integumenta communia*, cuticula nempe, cutis, & membrana adipoſa. Et quidem ad *cutem* abdominis quod attinet, hæc à cute reliqui corporis in eo potiſſimum differt, quod ſuperficies ipſius, papillulis nerveis, nec copioſis, nec diſtinctis adeò conſita ſit, quam aliis in locis, quodque portio ipſius anterior, texto tenuiori magis, ſed ſimul ſtrictiori gaudeat, quàm poſterior. Atque in genere, textum hoc, ex concurſu productionum tendinoſarum, arteriarum, venarum & nervorum conflatum, cavum aponeuroticum, elaſticum (§. 2.) format, quod ideò mirum quantum extendi, in latitudinem ampliari, & ſpiſſitudine minime imminuta, multum dilatari poteſt. a)

Incumbens cuti *cuticula*, quum nihil aliud ſit, quam dictorum vaſorum fines ultimi, in ſquammulas abeuntes; b) rete quoddam, ſulcis areolisque diſtinctum; in abdomine conſtituit. c)

Subjecta vero cuti *membrana adipoſa*, ex variis ſtratis componitur, cellulis innumeris ſibi invicem adjacentibus conſtans, quæ oleo madidæ flexilitatem fibris largiuntur, ideòque infimum ventrem, in inſignem molem augeri poſſe, ut immenſum promineat, alia ratione patet.

§. IV.

---

a) Vid. acutiſſimi WINSLOW *Expoſit. Anatom. de la Struct. du Corps hum. Tom. IV. Part. I.* Traité du Bas Ventre, §. 13.

b) Conf. BOERHAAVE *in cedro dignis Inſtitut. Medic.* §. 423.

c) WINSLOW l. c. §. 14. 15.

§. IV.

Inciſa cute atque pinguedine, (§. 3.) viſui ſeſe ſiſtunt *muſculorum abdominalium quinque paria.* Horum ſuperior

1. *Obliquus Externus* dictus, oritur carneus à margine inferiori octo vel novem coſtarum imarum, totidem digitatis initiis, oblique poſtea deſcendens tendineſcit, ita quidem, ut aponeuroſi, partim robuſta, oſſi pubis, nec non labio externo oſſis ilii, à tubere uſque ad ſpinam ipſius anteriorem ſuperiorem inſeratur, ubi cum ligamento FALLOPII d) communicans, ſpatium, *annuli* in modum apertum, pro tranſitu vaſorum cruralium relinquit, quæ aponeuroſis, antequam ad os pubis pertingat, in duas faſcias, columnarum modo, fiſſa, *annulum*, pro tranſitu vaſorum ſpermaticorum e) in viris, ligamentorum rotundorum in fæminis, format; partim vero aponeuroſi lata & debili totam regionem anteriorem abdominis tegat, quod planum tendinoſum, cum illo alterius lateris ubique intertextum, in medio lineam quandam, Albam vocatam, conſtituere juvat. Subſtratus huic

2. *Obliquus Internus*, qui tendineus ab apophyſibus vertebrarum lumbarium ſpinoſis & tranſverſis quibuſdam,

---

d) Negatum magni nominis Anatomicis, inter quos MORGAGNUS etiam *Adverſ. Anat. III. p.* 2. fuit hoc ligamentum, & ſolum pro expanſione aponeurotica hujus muſculi habitum.

e) Unicum ſolum annulum, ab aponeuroſi obliqui externi fiſſa, per quem vaſa ſpermatica tranſeunt, ſtatuimus, cum non perforent duos ſubjacentes muſculos, obliquum internum & tranſverſum, ſed ſub iiſdem ſolummodo repant. WINSLOW *Tom. II.* §. 94. & 112.

buſdam & ab oſſe ſacro, carneus verò ab ambitu circulari oſſis ilium & ligamento oſſium pubis ortus, aſcendit fibris carnoſis ſemilunatis latis; atque dein tendinibus brevibus cartilaginibus coſtarum ſpuriarum & duarum verarum ultimarum adnectitur. Caro vero media tendo fit, qui in duas laminas ſecedens, muſculis rectis vaginam impertitur, quæ quidem vagina ſuperius etiam ab aponeuroſi obliqui externi roboratur; (n. 1.) accedentes poſtea iterum hæ laminæ & cum ſui comparis tendine ſeſe decuſſando, ad lineam albam conſtituendam ſuum quoque ſymbolum conferunt. His tecti ſunt

3. *Tranſverſi*, qui brevi tendine à proceſſibus transverſis vertebrarum lumbarium nati, carnei dein ad anteriora procedunt, annexi ſpinæ oſſis ilium, ligamento oſſium pubis, marginique interno cartilaginum coſtarum ſpuriarum ad xiphoiden usque cartilaginem, quæ fibræ, tranſverſim ita incedentes, quibuſdam in locis interdum diductæ ſunt, interdum deficiunt, f) deinceps vero producuntur in tendinem, qui obliquo inferiori arcte adhærens, vaginam rectorum (n.2.) inferius firmat; ulterius dein protenſus, & muſculi alterius lateris tendine irretitus, lineam albam itidem deſcribit.

Sex horum latorum muſculorum tendines, ita ſibi invicem intricantur, ut non ſolum cujuslibet muſculi tendo latus cum illo comparis coëat; ſed & omnes ſex ita illaqueentur, ut ſectione nequaquam ſeparari poſſint. Qui quidem horum tendinum per totam longitudinem abdominis concurſus, atque inde formata

f) Garengeot *Operat. de Chirurg. Tom. I. p.* 252. Platner *Inſtit. Chirurg. Rat.* §. 790.

mata aponeurotica expanſio, *Lineæ Albæ*, vel rectius *Semilunaris* nomine, ab Anatomicis ſalutari conſuevit. In medio lineæ hujus tendines hi in orbem acti, foramen rotundum ſub forma *annuli* efficiunt, quod tranſitum vaſis umbilicalibus in fœtu concedens, eo in lucem edito, his abſciſſis, cum cute in cicatricem, *Umbilicum* vocatum, cöaleſcit. Et alba hæc linea, ſupra umbilicum lata, infra illum anguſta conſpicitur. Ex eo vero, quod trium horum latorum muſculorum plana, tam carnea, quam aponeurotica, (n 1-3.) vario modo ſeſe decuſſent, ut plano unius muſculi carneo, alterius muſculi planum tendinoſum ſubjectum ſit, & ubi planum unius carneum deficit, ibi per carneum alterius ſubſtratum ſuppleatur, idque in toto ambitu æqualiter ita obtineat, peculiari hoc mechaniſmo, ita conſiderari debent tria hæc muſculorum paria, ut quaſi forment unum ſaccum muſculoſum, circumpoſitum viſceribus abdominalibus, queadem in ſitu ſuo continendo (§. 1.) æqualiter undique viſcera hæc comprimere, & ab iis reciprocè preſſus, æqualiter itidem reſiſtere poſſit. Quæ à laminis aponeuroticis obliqui inferioris ſecedentibus fit vagina (n. 2.), tenuis ſuperius & transparens, ſi finditur, in conſpectum veniunt

4. *Recti muſculi*, qui carnei à cartilagine enſiformi & quintæ, ſextæ, ſeptimæ coſtæ cartilagine ortæ, fibris rectis tanquam faſciæ longæ utrinque ad latus lineæ albæ deſcendunt, tribus inſcriptionibus tendinoſis ſupra umbilicum dotatæ, ubi etiam propter latitudinem lineæ albæ ſecedunt, quandoque una infra eundem diſtinctæ, ubi albam lineam tegunt, inſertione ſua ad ſymphyſin oſſium pubis terminantur.

Communi cum præcedentibus (n. 4.) vagina ex parte incluſi

5. *Pyramidales* à figura dicti, exigui, carnei, à margine ſuperiori oſſium pubis aſcendunt ad latera rectorum, lineæ albæ hinc inde parvis tendinibus adnexi, verſus umbilicum in apicem deſinunt. g)

§. V.

Toti huic involucro (§. 4.) & præcipue tranſverſalibus muſculis (n. 3.) mediante cellulari quadam ſubſtantia adhæret ſaccus membranaceus, tenuis, elaſticus, pyriformis, ſuperius compreſſus, in medio latior, ad inferiora in obtuſum finem deſinens, viſcera abdominis immediate ambiens, (§. 1.) *Peritonæum* ab extenſione circumcirca, quod Græcis περιτείνεσθαι, vocant. Quod, ſecundum recentiorum & ſaniorum Anatomicorum ſententiam, unicam ſolum laminam habet, h) cujus ſuperficies interna lævis, polita;

g) Deſcriptionem muſculorum horum eatenus ſolummodo tradidimus, quatenus ſequentibus explicandis neceſſaria eſt, qui vero abdominalium muſculorum deſiderat deſcriptionem, ei exactam WINSLOW *Tom. II.* §. 66. concinnam BOERHAAVE *Inſt. med.* §. 86. ex optimis Anatomicis enucleatam Cl. HALLER in BOERH. *Præl. ad Inſt. Vol. I. p.* 260. ſuppeditabunt, qui delineationem vero eorundem videre cupit, exactiorem & ſplendidiorem nullibi conſpiciet, quam in opere illo incomparabili, quod *Lutetiæ Pariſiorum* ſub titulo: ESSAI D'ANATOMIE EN TABLEAUX IMPRIMÉS, nova arte nunc paratur; ubi *Tab.* 10. & 11. muſculi abdominales æri inciſi, viviſque coloribus picti, admirando ſiſtuntur ſpectaculo.

h) Olim multum de duplici lamina peritonæi diſputatum fuit, & de viſceribus in duplicaturâ peritonæi locatis, unanimi hodie conſenſu unica lamina huic membranæ tribuitur

lita; externa vero inæqualis, è congerie innumerarum cellularum, pinguedine repletarum, variaque ſtrata formantium, conflata, tanquam apophyſis præcedentis i) haberi, atque ideò textum cellulare vocari meretur. In quibusdam locis quidem, præcipue ubi tranſverſi fibris adhæret, deſtituitur hoc texto peritonæum. A cartilagine xiphoide uſque ad umbilicum in viris, ab umbilico uſque ad pubem in fœminis, craſſius apparet. Apophyſis hæc folliculoſa, ſeu textum peritonæi cellulare prolongatur hinc inde in productiones quaſdam, quæ, portionem ſuam internam membranaceam relinquentes, partes ex abdomine exeuntes comitantur, illiſque involucra præbent. Sic, vaſa ſpermatica per annulum obliqui externi (§. 4. n. 1.) ex infimo ventre egredientia, proceſſus ſuos à portione hac externa nanciſcuntur; quos etiam, cruralibus vaſis, ſub ligamento FALLOPII (l. c.) tranſeuntibus, impertit; imò pari ratione, ſuper veſica & inteſtino recto proceſſus texturæ hujus cellularis expandi, k) notum eſt. Non minùs etiam ſuperficies peritonæi interna viſceribus abdominis proſpicit, dum ea ambiens, proceſſus ſic internos format, tunicam communem iis largiendo. Imò, quod notatu dignum, in ſuperficie interna peritonæi quandoque hinc inde vaginas, foramina cæca, l) ductus cæ-

 cos

buitur; WINSLOW *Tom. IV. P. I. Tr. du Bas Ventre* §. 22. &, qui ex profeſſo illam deſcribit, HENSING *Diſſ. de Peritonæo* §. 15. quæ extat in HALLERI *Collect. Diſſ. Anatomic. Vol. I. p.* 349.

i) WINSLOW l. c. §. 24.

k) WINSLOW l. c. §. 31. HENSING l. c. §. 5.

l) COMMERC. LITER. NORIMB. 1735. *Hebd.* 14. & 1737. *Hebd.* 1. *E. N. C. Dec. II. A.* 5. *p.* 125. HALLER. *in Præl. inſt.* BOERH. *Vol. V. P. I. p.* 284.

coſ, m) reperire licet, quæ peculiaria diverticula viſceribus atque inteſtinis, ibidem ſeſe inſinuandi, locum naturalem parant. Sic fabricata hæc membrana, inſigni elaſticitate gaudere neceſſario debet; (§. 2.) hinc incredibilem extenſionem pati poſſe, quo magis vero extenditur, eo magis craſſitie augeri n) conſtat. Quam ob rem maximo utique robore prædita eſt, quod tamen iis in locis, ubi portio celluloſa membranaceam deſerit, minuitur & infirmatur.

§. VI.

Nominatæ hæ partes (§. 3. 4. 5.) abdominis viſcera, epiploon, inteſtina, ventriculum, hepar &c. ita circumvallant, ut inſigni fornice inter pectus & pubem antrorſum emineant, & quamdiu elaſtica vi ſua agunt, undique eadem, qua à viſceribus premuntur vi, reſiſtunt; (§. 2.) ſicque ſuperficiem externam abdominis omnibus in locis æqualiter tenſam, lævem, politam conſervant. Sin verò elaſticitate hâc imminuta, vel læſa, in loco quodam laxantur, vel planè rumpuntur; (§. 2.) viſcera, ob motum diaphragmatis, poſt tergum ſemper irruentia, vinculis ſuis laxatis, (§. 1.) eo in loco abdomen in tumorem attollunt, unde fit, ut indecorè promineat, qui ſtatus partium continentium abdominis è naturali, ſic in p. n. abiens, *Hernia* vocari ſolet: quæ eſt tumor p. n. infimi ventris, à relaxatione, vel ruptione peritonæi, muſcu-

---

m) NUCKIUS *Adenograph. p.* 134. in omnibus fœminis productiones internas, quæ comitantur ligamenta rotunda, ſtatuit, ſed nec apud HALLERUM l. c. nec apud alios fidem invenit.

n) HENSING l. c. §. 8.

muſculorum abdominalium, integumentorum, & viſceribus contentis, è ſitu naturali ad hæc loca prolapſis, contingens o).

§. VII.

Derivatur herniæ vox, à Latino hærere, vel ἀπὸ τοῦ ἔρνεος Græco, germen, ramus, quia inteſtinum, ſi deſcendit, præcipuè in ſcrotum, quaſi ramum efficit, vel à Sabinorum hernius, quo, quicquid eſt durum, indigitabant, à duritie hinc ita vocata. Græcis dicitur Κήλη, à κηλέω, permulceo, per καλάχρησιν, noceo, vel χαλάω, laxo, p) quo nomine ab initio deſignabatur omnis tumor, qui in ſcroto oritur, ſed dein, ad alios tumores translata hæc vox, omnes abdominis tumores denotabat. Latinis hic affectus à ſimilitudine *Ramex*, q) *deſcenſus*; à cauſa, qua ſemper fieri credebant, *ruptura*, *crepatura* audit. Galli ob priorem rationem illum, *une Deſcente*, *Hernie*, antiquè *Hargne*, appellare ſueverunt. Germanis, ex Latinorum præjudicio, **ein Bruch**, aliâs **ein Leibſchaden**, vocatur.

 §. VIII.

o) Boerhaave *in ſuis Præl. Vol. VI. p.* 51. eam, quaſi diſlocationem, vel luxationem partis mollis, vocat.

p) Foesii *Oeconomia* Hippocrat. voce Κῆλαι, p. 336.

q) Herniæ vocabulum, Celsi temporibus, in obſcœnis fuit, & indecorum *L. VII. C.* 18. Milites Commodi Imperatoris, præter alia convicia quoque eum κηλήτην, *hernioſum*, vocârunt, Dionis *Hiſt. Rom. L.* 73. Noſtro ævo morbus pro indecoro habetur, & omni ſollicitudine etiam Medicis & Chirurgis velatur, maximo ſæpe cum velantium periculo, imò interitu.

§. VIII.

Cum Peritonæum viſcera abdominis immediate ambiat; (§. 5.) hoc primum eſt, quod impetum irruentium partium mollium ſuſtinere debet; (§. 6.) ſed, ſi ipſius fibræ, elaſticitate ſua naturali privatæ, (§. 2.) integre ſeſe reſtituere nequeunt, à partibus, in illud incurrentibus, ita ſucceſſive membrana hæc laxatur, dilatatur, ad anteriora protruditur, ut dicta hæc viſcera magis atque magis in locum dilatatum ſeſe inſinuent, una cum laxato peritonæo deſcendant, prolabantur: quod quidem, ſi foramina cœca, ſeu foveæ naturaliter in peritonæo hinc inde jam adſunt, (§. 5. & not. l.) eo facilius evenire poteſt, cum ſic naturales, ad relaxationes peritonæi & prolapſus viſcerum, diſpoſitiones præſto ſint. Pars peritonæi, prolapſas has partes ita includens, *Saccus Peritonæi*, vel *Saccus Herniæ* vocari ſolet, qui quidem nihil aliud eſt, quam membrana ipſa, vel portio membranacea peritonæi, partes molles, in eam inſinuatas, continens. Qui ſaccus, non adeò ineptè in internum, & externum dividi poteſt. r) *Internum* vocando, ipſam portionem membranaceam peritonæi; cui adhuc exterius ſtrata quædam celluloſa adhærent, quæ ſub *externi ſacci* nomine veniunt.

Quod peritonæo accidere ſtatuimus, illud ratione muſculorum epigaſtricorum locum quoque habere poteſt; (§. 4.) vel enim, rupto peritonæo, (§. 6.) hi muſculi ſoli impetui viſcerum (§. 2.) reſiſtere debent,

---

r) Mauchart *Diſſ. de Hernia incarcerata Tubingæ* 1722. *C. II. p.* 13. *&* 14. hanc diſtinctionem proponit.

bent, quod dum non ſemper valeant, itidem elaſticam ſuam vim amittunt, laxantur, viſcera intro ſeſe recipiunt, & ſaccum herniæ ſic formare poſſunt; vel integro etiam peritonæo, ſed laxato, horum muſculorum aponeuroſes præprimis (§. 4.) nimis relaxantur, & ſic prolapſas partes recipiunt. s)

Imò ſi fibræ eorundem, tam muſculoſæ, quam aponeuroticæ, naturaliter diductæ, (§.4.n.3.) vel, unitate ſoluta, plane diviſæ ſunt; t) tunc temporis cutis ſola contra niti debet vi partium intrantium, quæ ſola ſic ſaccum herniæ quandoque conſtituit, diu vero reniti impotens, ſæpiſſime rumpitur.

§. IX.

Contenta abdominis, ab involucris ſuis ſic laxatis, vel ruptis, (§. 6.) non amplius cöercita, ſi inſuper ligamenta ea nectentia itidem laxantur, (§. 1.) qua data porta ruunt, exitumque quærunt, quem iis in locis commode inveniunt, ubi muſculorum abdominalium fibræ aponeuroticæ à ſe invicem hiantes, annulos, (§. 4.) vel fibræ carneæ diductæ, (§. 8.) interſtitia faciunt. Hinc

I^ma^ herniarum diſtinctio nata, quæ *à loco, quo prolapſus fit*, varia ſortiuntur nomina. Nam vel in umbilico, per annulum in medio lineæ albæ (§. 4. n. 3.) fit egreſſus, quod

---

s) Talem ſaccum, à triplici aponeuroſi muſculorum abdominalium formatum, obſervavit Mery, Memoires de l'Academie Royale des Sciences, *A.* 1701. *Mem. p.* 376. *Edit. Batav.*

t) Cl. Gunzius *libello de Herniis p.* 49. qui, uti cuncta de hac materia, ita hoc quoque ſolide proſecutus eſt. Vogel *Tr. Germ.* von denen Brüchen, *edit. nova*, 1746. *p.* 56.

quod vitium, *Hernia Umbilicalis*, Ὀμφαλοκήλη, Ἐξόμφαλος, Græcis vocari ſolet; vel per annulum obliqui externi (§. 4. n. 1.) prolapſæ partes in inguine apparent, & *Inguinalis Hernia*, Βυβωνοκήλη, dicitur; quæ, ſi ulterius, in viris ad ſcrotum, in fœminis ad labia pudendorum uſque deſcendunt, *Scrotalis*, vel Ὀσχεοκήλη, in viris ſalutatur. u) Aponeuroſes quoque obliquorum, eo in loco, ubi cum ligamento FALLOPII communicant, hiant; (§. 4. n. 1.) ſed per hunc annulum ſub ligamento ad crura quoque prolabi poſſunt viſcera, ſicque *Femoralem vel Cruralem Herniam*, ſeu Μηροκήλην, conſtituere. x) Imò eſt quoque ad ligamentum, foramen ovale claudens, hiatus quidam, per quem, dum fit elapſus, *Hernia* quædam *Ovalaris* dicta, oritur. y) Et ſi quocunque in loco abdominis alio, epigaſtrio videlicet, ſive ad latus umbilici, vel in linea alba, ſive id ſupra, ſive infra umbilicum ſit, ſive in aliis regionibus abdominis, hypogaſtrio etiam, partes promineant; *Ventralis Herniæ* nomine, vel Ὑπογαστροκήλης, venit. Minime verò ſemper eadem ſunt viſcera, quæ per hæc loca (n. 1.) labuntur, ſed ſubinde alia atque alia. Et inter illa quædam frequentius; qualia omentum & inteſtina; quædam rarius prolabuntur, talia ſunt ventriculus, hepar, lien, veſica, uterus &c.

IIda

---

u) Scrotales hæ, etiam *Completæ herniæ* vocantur, ad diſtinctionem *Incompletarum*; quando partes ſolum in inguine apparent, at, me quidem judice, diſtinctione hac carere poſſumus, cum eſſentiale nullum diſcrimen faciat.

x) Vid. GOELICKE *Diſſ. de Hernia femorali Francof. ad Viadrum* 1740.

y) MEM. DE L'ACAD. ROYALE DE CHIRURG. *Tom. I. p.* 709. ubi, ex recenſione GARENGEOT, quædam ipſius exempla allegantur.

IIda hinc herniarum diſtinctio, *a parte prolapſu*, quæ nempe, ſi omentum ad hæc loca devenit, *Omentales*, ſi inteſtina, ſive tenuia, ſive craſſa devolvuntur, *Inteſtinales* dicuntur. Et inteſtina quod attinet, modo illa integra tumorem formant, modo vero latus ſolummodo inteſtini convexum & paries tantum ipſius interceptus, ſeſe inſinuat, via adhuc ex parte libera pro tranſitu alimentorum vel fæcum manente, z) quod in coli cellulis ſæpius ita obſervatur, vel, quod raram facit herniam, invenitur ſæpè, in ileo præcipue, appendix quædam ſeu peculiare diverticulum, aa) quod elapſum herniam facit, & eo ipſo canalis itidem non anguſtatur. Inter raras herniarum ſpecies ab Auctoribus recenſentur, *Hernia ventriculi*, Γαςροκήλη; bb) hepatis, quæ *Hepatocele* vocatur; cc) lienis, ſive *Splenocele*; dd) *uteri*; *veſicæ*, quæ Κυςοκήλη appellatur; ee) Quumque dictæ hæ partes, vel ſolitariæ exeant, vel plures ſimul

C III. hinc

---

z) Mery Mem. de l'Acad. Royale des Scienc. A. 1701. p. 357. Garengeot *Operat. de Chirurg. Tom.* 1. Obſ. 21. p. 365.

aa) Primus has hernias obſervavit Littrius, Mem. de l'Acad. Royale des Sciences A. 1700. *Hiſt.* p. 20. *Mem.* p. 384. idem vidit, l. c. 1714. *Mem.* p. 259. ab aliis obſervata talia diverticula invenimus, conf. Ruysch. *Theſ. Anat.* VII. *Tab.* IV. E. N. C. *Cent.* VIII. *Obſ.* 50. p. 332. Act. Phys. Med. *Vol.* 1. *Obſ.* 82. Act. Petropol. *Tom.* IV. *p.* 263. Act. Vratislav. *Tom.* 18. p. 540.

bb) Mem. de l'Acad. Royal. de Chirurg. *Tom.* I. p. 703. Gunz. l. c. p. 87.

cc) E. N. C. *Dec.* I. A. II. *Obſ.* 88. p. 162. *Dec.* II. *A.* VII. *Obſ.* 6. p. 11. Gunz. l. c. p. 4.

dd) Gunz. l. c.

ee) Vid. Celeb. Saltzmanni noſtratis *de veſicæ urinariæ hernia Diſſ. A.* 1732.

III. hinc in *ſimplices* & *compoſitas* dividi poſſunt herniæ, ſi unum tantum viſcus prociderit *ſimplex* eſt *hernia*, ſi plura prodierint *compoſita* audit; ad quam etiam referri meretur, ſi pluribus in locis ſeſe manifeſtat tumor, ut *duplicem*, *triplicem*, quandoque & plures numero in uno ſubjecto reperire liceat. In umbilico, ſi epiploon ſolum invenitur, *Epiplomphalos*; ſi inteſtinum, *Enteromphalos* vocatur: fere ſemper autem omentum inteſtinum præcedit, una procidunt, & *Enterepiplomphalon* tunc conſtituunt. Si in inguine, vel ſcroto, unum, vel alterum horum, ſolum ſeſe manifeſtat, *Epiplocele*, vel *Enterocele*, ſi vero ambo ſimul *Enteroepiplocele* ſalutatur. Quod ſi elater peritonæi nimis labefactatus, (§. 2.) ſicque ingens dilatatio, vel plane ruptio ejusdem contigerit, (§. 5. 6.) pluribus adhuc numero partibus exitus porta tunc panditur, hepar, v. g. ventriculus &c. in conſortium exeundi trahuntur, quæ herniæ, ex compoſitarum numero, nullum tamen amplius nomen ſortiuntur. Scire autem juvat, an partes hæ pridem, an noviſſime prolapſæ fuerint, mora enim temporis, partes ab initio liberæ, firmius poſtmodum compinguntur, dolorificæ evadunt, vel adhærentes fiunt, cum ſacco ferruminantur. Hinc

IV. dividimus hernias in *mobiles*, quæ ſi recentes, plerumque *liberæ*, & ſine dolore ſunt; ſi vero inveteratæ, fortius infiguntur, doloribus ſtipatæ ſunt, tuncque *incarceratæ* vocantur; vel *immobiles*, quæ per moram temporis concreſcunt, & tunc *adhærentes* appellantur. Hæque omnes, ſacco ſuo, ſive à peritonæo, ſive aliunde nato, (§. 8.) ſunt involutæ, adeoque

V. ſolummodo *cum dilatatione peritonæi*, vel, ſacco

deficiente planè, *cum ruptura peritonæi* ff) contingunt. Verum enim vero, nec ſola ſunt viſcera, (n. 2.) quæ abdominis circumferentiam in tumorem elevant, ſed, per modo memorata loca, (n. 1.) cum dictis partibus, etiam aliæ res toto genere p. n. ſeſe manifeſtant, tumorem faciunt; quales quidem aqua, äer, ſanguis, carnes fungoſæ ſunt, quæ, variis in locis peritonæum ejusque proceſſus extendendo, diſtinctioni herniarum

VI. in *veras*, quæ à partibus corporis inquilinis, omento, inteſtinis, &c. gg) & *ſpurias* ſive *analogicas* dictas, quæ à rebus heterogeneis fiunt, locum dederunt. Si ſic umbilicum prominere faciat aqua, *Hydromphalos*; Si flatus, *Pneumatomphalos*; ſi carnes, *Sarcomphalos*; ſi varicoſa vaſa, *Varicomphalos* dicitur. Quæ ſi in ſcroto ita fiunt, *Hydrocele*; *Pneumatocele*; *Sarcocele*; ſi vaſa ſpermatica tumida, varicoſa, *Varicocele*, vel Κιρσοκήλη; ſi ſeminalia, *Spermatocele*; ſi pinguedo protuberat, *Liparocele* vocantur. Spuriæ hæ herniæ veris ſæpe aſſociantur, & *ex veris & ſpuriis compoſitas* faciunt. hh)

C 2 §. X.

ff) Veteres omnes hernias a ruptura peritonæi contingere autumabant, quod ex Onomatologia (§. 7.) patet, hinc herniosos vocârunt ruptos; recentiorum multi plane negant peritonæum unquam rumpi, conf. HALLER *Præl. in Boerh. Vol.* V. *P.* I. p. 286. MAUCHART *Diſſ. cit.* p. 12. confirmant tamen illud, teſtes omni exceptione majores, SALTZMANN *Diſſ.* cit. §. 21. p. 34. GARENGEOT *Operat. Chir. Tom.* I. p. 329.

gg) Quorſum etiam *hernias cerebri*, *uveæ*, *ſacculi lacrymalis*, *Bronchocelem* referre licet.

hh) Quadruplicem recenſent ACT. HAFFNIENS. *Vol.* III. *Obſ.* 55.

§. X.

Eſt igitur *Hernia* noſtra *Ventralis* (§ 9. n. 1.) è verarum cenſu, (n. 6.) atque *definitur*, tumor p. n. abdominis, in quocunque alio ejusdem loco, quam in annulis ſeſe manifeſtans, atque à prolapſu omenti, inteſtinorum, ventriculi, hepatis per laxatum ruptumve peritonæum, muſculos abdominales atque cutem contingens. Græcis Ὑπογαςροκήλη, Gallis *Hernie Ventrale*, Germanis ein Bauchbruch, vocatur. Quæ, dum aſſerimus, omnem circumferentiam, qua infimus venter circumſcribitur, annulis umbilicali, (§. 4. n. 3.) obliqui externi atque ligamenti FALLOPII (§. 4. n. 1.) exceptis, ventralis herniæ vagam ſedem eſſe palam eſt; ſive hoc in epigaſtrio, ſive ad latus utrumque umbilici, ſive per longitudinem lineæ ſemilunaris, ſive ad hypogaſtrium utrumlibet fiat. Ubique enim horum locorum, elatere peritonæi & muſculorum epigaſtricorum vel imminuto, (§. 4. 5.) vel, diductis (§. 4. n. 3.) aut ruptis fibris, penitus ſublato, abdomen à contentis tunc irruentibus indecorè prominebit. Quod quidem ita verum eſſe comperimur, ut, veteribus jam de hac herniæ ſpecie ſermonem fuiſſe, notum ſit. HIPPOCRATI cognitam fuiſſe diſcimus, ii) nec minus GALENUS illam tetigiſſe videtur, kk) & CELSUS integrum caput

ii) *Epidem L.* II. S. I. *n.* 71. *Edit. Lind. Pectinum ruptiones, quæ „ quidem circa pubem fiunt, utplurimum ſtatim ſunt innoxiæ. „ Quæ vero paululum ſupra umbilicum in dextra parte, hæ „ doloroſæ ſunt & anxioſæ, & ſtercoris vomitum inducunt, „ velut etiam Pittaco accidit. Fiunt autem hæ, aut à plaga, „ aut à vulſura, aut alterius inſultu.*

kk) *Adminiſtr. Anatom. L.* V, *C.* VI.

pùt ei deſtinavit, ll) AVICENNA quoque de iis, tanquam raris, mentionem injicit, mm) & CARPUS in quacunque ventris parte fieri eas dicit, præcipue in iis, in quibus venter telo perforatus fuit, nn) à MONTAGNANA, propter vagam in abdomine ſedem, hernia hæc ventralis appellatur, oo) PLATERUS quoque eas modo ventris hernias, modo ventrales vocat. pp) Poſterioribus vero ſeculis ita in Democriti puteo abſconditus latuit hic morbus, ut nullum de eo in Scriptoribus Chirurgicis veſtigium reperire datum ſit, donec in ſcriptis, à noſtri ævi excellentiſſimis in arte Magiſtris, editis DIONIS, GARENGEOT, LE DRAN, HEISTERO, GUNZIO, VOGELIO, PLATNERO, MEM. DE L'ACAD. ROY. DE CHIRURG. poſtliminio iterum è tumulo quaſi excitatus fuerit.

§. XI.

Miraberis forſan, cur poſt tot retro demum ſecula in apricum iterum deducta fuerit peculiaris hæc herniæ ſpecies? (§. 10.) En alti hujus ſilentii rationem! omnibus iis temporibus, quibus de hernia ventrali ſiluerunt Autores, confuſioni litatum eſt, nec probe ad *differentiam*, quæ inter ipſam, & umbilicalem herniam intercedat, attenderunt, omnesque ventrales herniæ, pro umbilicalibus ab ipſis habitæ, ſub hoc nomine ab iisdem deſcriptæ fuerunt. At cum in

 her-

ll) *L.* VII. *C.* 17.

mm) *Tom.* I. p. 962. *Ed. Iunt.*

nn) *Comment. in Mundinum* f. 106.

oo) *Conſil.* 227. cap. I 3. ubi de ſpecie principali eminentiæ mirachialis i.e. ventralis raro eveniente loquitur, qui propterea primus ipſi nomen impoſuiſſe dicitur à GUNZIO, p. 5. l. c.

pp) *Prax. Med. Edit. in 4to p.* 490.

herniis ordinaria, qua elabuntur, porta, annulus ſit; (§. 4. & 9.) ita in umbilicali hernia, annulus ab aponeuroſi magnorum muſculorum abdominalium in medio factus (§. 4. n. 3.) verus & unicus locus eſt, per quem, ſi contingit prolapſus, tumor tunc herniæ umbilicalis nomen meretur. Omnia reliqua vero loca, ſive ad latus umbilici, vel etiam, tam ſupra, quam infra umbilicum, in tota longitudine lineæ albæ, (§. 9. & 10.) hernia ventralis ſibi vindicat. Plurimæ hinc umbilicalium, re accuratius diſcuſſa, ad ventrales relegandæ ſunt. Qua in re conſentientes habeo GARENGEOT, qq) DIONIS, rr) JUNCKERUM, ss) RUYSCHIUS tt) etiam huic ſententiæ favere videtur, & GUNZIUS. uu) Licet CL. LE DRAN hernias umbilicales omnes eas vocet, quæ per longitudinem lineæ albæ fiunt, ſicque limites earum, multum etiam ultra regionem umbilicalem, extendat. xx)

Non adeo vero differt, imò potius *ad herniæ ventralis cenſum referenda eſt hernia ventriculi*, (§. 9. n. 1.) quæ in parte ſuperiori lineæ albæ, immediate ſub cartilagine xiphoide, ubi fibræ muſculorum deficiunt, ſeſe manifeſtat. Hæc enim, cum in alio loco abdominis, quam in annulo (§. 9.) contingat, non ſolum ideo ventralibus herniis accenſeri meretur, yy) verum etiam, cum raro ſolus protuberet, ſed ſæpiſſime epiploon ante ſe pro-

qq) *Operat. de Chirurg. Tom. I. p.* 234.
rr) *Cours d'Operat. de Chirurg. p.* 121.
ss) *Conſpect. Chirurg. p.* 204. Caut. I.
tt) *Obſervat. Chirurg.* 71.
uu) *Libell. de Herniis* C. XV. p. 66.
xx) *Traité des Operat. de Chirurg. p.* 138.
yy) Quod etiam facit *Commentator Dionis* LA FAYE p. 121.

protrudat, imo interdum magnam partem inteſtinorum, hepar quoque comitem habeat, magnas hic locorum, & prodigioſas hernias format, zz) ob quas quidem rationes optimè ventris herniis annumeratur. aaa)

Caveas vero quæſo ne noſtram herniam cum inguinali confundas, cum enim in omni abdominis loco extra annulos fieri (§. 10.) poſſe diximus, contingit quandoque, ut prope annulum obliqui (§ 4. n. 1.) aponeuroſes muſculorum abdominalium bbb) hic locorum ſpiſſæ ſatis & duræ, dilatatæ, ſaccum effingant (§. 8.) & attollantur, quod quidem inguinalem herniam mentiri poteſt, accurata verò inſpectione, vel ſectione demum compertum habemus, tumorem hunc non in annulo, ſed prope ipſum natum, herniam ventralem efficere. ccc)

Turpe quidem dictu, ſed ſi vera fateri volumus, herniæ hujus ſpecies quandoque à nonnullis Chirurgis, nomine hoc indignis, cum aliis quibuſcunque tumo-

zz) Qualium exempla legimus in TRANSACT. ANGLIC. A. 1731. *No.* 421. 7. p. 286. *Edit. Verſion. Gallic.* ubi de tumore ſupra umbilicum, magnitudine capitis humani, narratur, quod apertus pylorum cum tertia parte ventriculi, colon integrum cum reliquis inteſtinis contineret, ita ut ex inteſtinis, nil in abdomine remanſerit, præter partem duodeni, cum parva portione jejuni & recto. *E. N. C. Vol. II. Obſ. 94. Tab. IV.* recenſent herniam, quæ abdomen à pectore ad pubem ita extendit, ut ad genua uſque propenderet ſaccus. MEM. DE L'ACAD. ROYALE DE CHIRURG. p. 701. adeo magnas eas evadere interdum notant, ut quaſi ſecundum ventrem repræſentent.

aaa) GUNZ. l. c. *Cap. XX.*

bbb) WINSLOW *Tom. II.* §. 81.

ccc) MERY MEM. DE L'ACAD. DES SCIENCES A. 1701. *Mem.* p. 376. BLEGNY *Zod. Med. Gallic. Ann. I. Menſ. Febr. Obſ. 2.* p. 43.

tumoribus confunditur, ut pro abſceſſu habitus præpoſtere à quibusdam apertus fuerit. ddd) At, cum manui prementi facile cedat hic tumor, & ad interiora ſeſe recipiat, preſſione vero ceſſante, iterum appareat, baſis ipſius inſuper ſemper lata ſit, nec æqualis undique magnitudinis, his adhibitis cautelis, nullus confuſioni cum abſceſſu locus ſupererit.

§. XII.

Verum enim vero, licet propter vagam in abdomine ſedem, (§. 10.) certus tumoribus his *locus* aſſignari non poſſit; attamen ex eo, quod nunquam in annulis appareant, (§. 11.) ita ſuis circumſcripti limitibus ſunt, ut nunquam de præſentia ventralis herniæ dubitaverit Chirurgus, ſi in quocunque extra annulos loco, (§. 10.) eam videre ipſi datum fuerit. Sic in regione epigaſtrica, circa enſiformem cartilaginem, peritonæum, nullis fibris muſcularibus tectum, (§ 11.) facilè preſſioni cedit, extenditur, prominet, quod herniis tunc ventriculi anſam præbere poteſt. (§. 11.) Ad latus itidem umbilici in utroque latere, à laxatione aponeuroſium muſculorum epigaſtricorum formari poſſunt ventrales herniæ, (§. 8.) quæ prægreſſis ſeculis minus accuratè pro umbilicalibus habitæ fuerunt: (§. 10. & 11.) quales multæ in fœminis gravidis, vel etiam poſt puerperium difficile, imo in infantibus recens natis reperiuntur. Recti muſculi utrinque ad latus lineæ albæ decurrentes, (§. 4. n. 4.) lineam hancce nòn omnimode tegunt, ideo peritonæum hic locorum à cingentibus muſculis minus defenſum,

---

ddd) Heister. *Inſt. Chirurg.* p. 799. Platner *Inſt. Chir. Rat.* §. 821. Haller *Præl. in* Boerh. *Inſt. Vol. VI.* p. 56.

ſenſum, debilius exiſtit, atque impetui viſcerum cedit, (§. 5.) ſicque in interſtitiis rectorum inter ipſos per totam longitudinem lineæ albæ, ſupra & infra umbilicum, hernias ventrales frequentes eſſe non mirandum, imò à contractione eorundem incarcerationi ſæpiſſime obnoxiæ ſunt. eee) Tranſverſorum ſæpe fibræ diductæ ſunt, imò deficiunt, & pinguedine ſupplentur (§ 4. n. 3.) in regione laterali & hypogaſtrica, atque his herniis portam pandunt. Super inguinibus itidem, (§. 11.) ubi fibræ tranſverſi & obliqui interni rariores, tumores hos naſci obſervatur. Quæ, quod revera ita in his locis, uti diximus, contingant; ex pluribus obſervationibus, aliquibus ſolum, operæ pretium erit, comprobare. In latere ſiniſtro lineæ albæ, quatuor tranſverſos digitos ſupra umbilicum, herniam ventralem, trium pollicum cum dimidio magnitudine, obſervavit LITTRE. fff) Memoratu dignam benignè mihi communicavit DN. LE MAIRE *Xenodochii Regii Argentinenſis Chirurgus olim Primarius*, Vir ob conſummatam in Chirurgia ſcientiam nemini abſque elogio, mihi ob inſignem præſtitam benevolentiam abſque grata recordatione nunquam nominandus, qui herniam quandam ventralem quadruplicem crucis in modum vidit in capillorum concinnatore, qui in juventute ſua doloribus ventriculi obnoxius & vomitibus violentis, rupturam fibrarum in linea alba paſſus eſt, ut duos tranſverſos digitos ſupra umbilicum tumor appareret, & eadem diſtantiâ infra umbilicum ſimilis alter talis tumor ſeſe manifeſtaret, in quo ſolum epiploon hæſit, lateraliter verò

eee) Gunz. l. c. p. 72.
fff) Mem. de l'Acad. des Scienc. 1714. p. 259.

verſùs regiones lumbares duo alii tumores magis notabiles conſpectui ſeſe ſiſterent. In regione epigaſtrica ad hypochondrium dextrum nuperrime demum herniam ventralem, caput infantis æquantem, conſpicere mihi datum fuit in viro, qui in eodem latere oſcheocelen quoque geſtat. Omnis ſuperficies anterior abdominis in utroque latere à tali tumore occupata viſa fuit à LE DRAN. ggg) Imò eodem annotante, hhh) rara quædam & occulta herniæ ventralis ſpecies oriri poteſt, inter ipſas muſculorum rectorum fibras, ſi vulneratæ unquam hæ fibræ non amplius bene coaluerint, tunc à peritonæo impetum in eas faciente dilatari poſſunt, ſicque herniæ locum facere, quæ quidem propter vaginam qua recti includuntur (§ 4. n. 3.) exteriùs ne quidem apparet. Sed extra hunc caſum ſæpius ad latus rectorum ab aponeuroſibus obliquorum & transverſi relaxatis abdomen in tumorem attollitur. iii) Inter duos rectos per tres circiter latos digitos diſcedentes herniam conſpexit duplicem *deſideratiſſimus* HAENELIUS, minor una erat in umbilico, altera major latum digitum ſupra eundem. kkk) In regione hypogaſtrica ſiniſtra duo tumores laudato DN. LE MAIRE occurrerunt in praxi ſua, quorum unus occupabat longitudinem criſtæ oſſis ilii, alter ſupra pubem ad latus pyramidalis, quæ appendicem formabat, & maximè notabilis erat. Quandoque uti PETIT lll) in fœtu obſervavit,

---

ggg) *Operat. de Chirurg. p.* 142. MEM. DE L'ACAD. DE CHIRURG. p. 701.

hhh) l. c. p. 145.

iii) LE DRAN l. c. 143.

kkk) Allegante GUNZIO l. c. p. 72.

lll) MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. 1716. p. 187.

vavit, deficiunt planè muſculi abdominales, ſed peritonæum tunc, omnem vim ſuſtinere impos, moli prementium viſcerum cedere debet, unde totum abdomen immenſum prominet.

§. XIII.

Quas de herniis in genere tradidimus diſtinctiones, (§. 9.) eæ in ventralibus quoque obtinent. Et quidem *diviſio*

I. *à loco* deſumitur, ita ut contingere eas obſervatum fuerit, præcipue in linea alba, ſive ſupra, ſive infra umbilicum, (§. 12.) ubi muſculi recti à ſe invicem ſecedunt, vel in epigaſtrio, vel ad latus umbilici, (§. 10. 11.) vel in hypogaſtrio, à ſecedentibus obliquorum & tranſverſi fibris. (§. 4. n. 3.)

II. *à viſceribus*, quæ in tumore ſeſe ſiſtunt; atque ex peritorum libris conſtat, herniam ventralem fieri quandoque ab omento in regione epigaſtrica ad longitudinem lineæ albæ, mmm) interdum contingere à ventriculo, nnn) quandoque ab inteſtinis, & quidem vel jejunum ſeſe manifeſtat, ooo) vel ileum & jejunum ppp): atque ileum quod attinet, illud omnium facillimè prolabitur, idque interdum totum, interdum paries ſolummodo ipſius, aut appendix illa peculiaris, quæ in illo ſæpius reperitur (§. 9. n. 2.) & quæ rarior eſt herniæ ſpecies: qqq) quæ quidem ilei

 in

---

mmm) LE DRAN *Obſervat. de Chirurg. Tom. II. p.* 59.
nnn) MEM. DE L'ACAD. DE CHIRURG. p. 703. GUNZ. *de Herniis cap.* 20. VOGEL von denen Brüchen *edit. nova* p. 67.
ooo) GUNZ. l. c. p. 29.
ppp) SAVIARD *Obſervat. Chirurgic. Obſ.* 59.
qqq) §. 9. *not.* aa.

in ſaccum talem vel cœcum prolongatio incarcerationis frequentem anſam præbet, inteſtinum colon etiam quandoque devolvitur, rrr) coli etiam ſæpe pars cum appendice conſpicitur, sss) colon itidem cum epiploo ſociatur. ttt) Et, ſi quoddam horum viſcerum ſolitariè exit

III. *ſimplices*, ſi vero plura gregatim (§. 9. n. 2. & §. 11.) & diverſis quandoque in locis elabantur, *compoſitæ* evadunt, quales ſunt omnes illæ magnæ & prodigioſæ in quibus omnia fere viſcera abdominalia vinculis ſuis relaxatis ventrem miſero ſpectaculo protuberantem exhibent. uuu) Ita omnia inteſtina tenuia, præter duodenum, & omnia craſſa, excepto recto, veſicula fellis, & pars ventriculi in hernia ventrali reperta fuerunt. xxx) Pertinet huc enteroepiplocele triplex, duo tumores ab epiploo, unus ab inteſtinis à DN. LE MAIRE (§. 12.) obſervata; hernia illa à BLEGNY memorata; yyy) enteroepiplogaſtrocele à GOELICKE allegata; zzz) hepar, veſicula fellis, lien, ventriculus in tumore detectus. aaaa) Raro vero ſimplices obveniunt ventrales herniæ, verùm cum ab epiploo inteſtina tegantur, illa fere nunquam ſola, ſed præcedente epiploo prolabuntur. Dictæ hæ partes, dum in tumore fluctuant, & ſine incommodo geſtantur

IV. *mo-*

rrr) Talis duplex illa HÆNELII §. 12. allegata.
sss) MAUCHART *Diſſ. de Hern. incarcer. p.* 11.
ttt) MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. A. 1714. p. 259.
uuu) E. N. C. *Vol. II. Obſ.* 94. MEM. DE L'ACAD. DE CHIRURG. Tom. I. p. 701. MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. 1714. p. 259. SELECT. FRANCOF. *T.* 2. *Vol. II. Obſ.* 2.
xxx) TRANSACT. ANGLICAN. 1732. No. 422. 8. p. 44.
yyy) *Zod. Gall. Ann. I. Febr. Obſ. I. p.* 44.
zzz) GOELICKE *Diſſ. de Hern. femoral.* §. 16
aaaa) MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. 1716. p. 179.

IV. *mobiles* liberas efficiunt hernias, ſi verò doloribus; inflammatione ſtipatæ ſunt, incarceratæ tunc fiunt eædem, atque ſi non amplius cedunt, & adhærent, *immobiles* nuncupantur:

V. tandem *à laxato* ſolum in his herniis *peritonæo, vel rupto*, id quod frequentiùs in ventralibus, quàm in aliis contingit, diviſio petenda eſt. Et eæ ubi rumpitur peritonæum ſtupendæ ſemper ſunt magnitudinis: (n.3.) talis eſt illa monſtroſa quam in fœmina quadam nobili vidiſſe mihi recenſuit DN. LE RICHE, *Xenodochii Regii Argentinenſis Copiarumque & Caſtrorum Regiorum Chirurgus Primarius*, Fautor atque Hoſpes olim meus grato dignoque encomio celebrandus, hæc infra umbilicum prope tranſverſalis plicam tantam rupturam jam diu paſſa erat, ut vinculo paulum laxato plurimæ diffluerent partes, unde immanibus cruciabatur doloribus, quibus non aliter, quam in lecto, & vincturæ conſtrictione levabatur. Agmen verarum harum herniarum, ſpuriæ alicujus, ſarcoceles nempe ventralis mentione, claudimus. bbbb)

§. XIV.

Hiſce ratione locorum (§. 12.) & diviſionis (§. 13.) præmiſſis, non difficilè erit *Dia noſin* Herniæ Ventralis tradere. Quum vero in alio quocunque abdominis loco, quàm in annulis (§. 10.) eam fieri diximus; (§.12.) hinc, ſi in quacunque regione ventris cutis indecore prominet, à Chirurgis ad ventralem herniam cæteris paribus rite concludi, patet. Etenim ſi, ubicunque illud ſit, tumor ille exiſtat inæqualis, mollis, parvus, rugoſus, ſine magnis doloribus, abſentibus

bbbb) VOGEL l. c. p. 92.

ſentibus vomitibus, alvo liberâ, & præcipuê ſi foveas poſt impreſſionem digitorum relinquit, atque absque murmure & ſonitu reprimendus, omentum foras prolapſum fuiſſe indicium eſt. Inteſtinum quoddam verò ſi egreſſum, tumor deprehenditur æqualis, elaſticus, tenſus, rotundus, poſt impreſſionem digiti ſeſe reſtituens, modo creſcit, modo imminuitur, prouti diſtentum magis minùſve inteſtinum eſt, repellendus facile digitis cum murmure quodam, quod præ aliis inteſtini prolapſi ſignum eſt, & apertius fit, ſi tuſſiendo, vel per ſuccuſſus inſpirando tumor augetur & ſentitur. A ventriculo ſi elevatur cutis, (§. 11.) ventralis hæc hernia tunc duos tranſverſos digitos ſub cartilagine mucronata ſeſe manifeſtat, atque omnes hæ herniæ poſt cibum ſtatim increſcunt, in jejunio minuuntur, & in ſupino ægri decubitu ſenſim evaneſcunt, quod ſignum eſt illarum characteriſticum. cccc) Compoſitam adeſſe herniam ventralem per ſigna modo nominata adunata certiores evadimus, ita quidem, ut ubi repoſitis cum murmure inteſtinis aliquid in ſacco remaneat, omentum illud eſſe concludamus. Atque ſi tumor prodigioſus nimis atque enormis appareat, (§. 13.) à magnitudine procidentiam aliarum ſimul partium ventriculi, hepatis, meſenterii &c. inferimus. Hæc, quæ ita protuberant, ſi digitis prementibus cedunt & reſiliunt, liberam, mobilem eſſe herniam ventralem ſignificant. Si vero omento, vel inteſtinis nimium diſtentis, impactis, vaſa ſanguinea comprimantur, tumor tunc cedere recuſet, rubicundus, nitidus evadat, dolor vehemens, vomitus chyloſus, bilioſus, conſtipatio alvi, ſingultus acce-

cccc) Gunz l. c. p. 92.

accedat, inflammatam, incarceratam herniam indicant. Quæ dicta ſymptomata ſi augeſcunt, inflammatione latius ſerpente, tumor lividus, mollis evadit, pulſus depreſſus, parvus, frequens, lipothymiæ, inſomnia, ſudores frigidi, evaneſcentia dolorum gangrænam, ſphacelum & rem ad triarios perveniſſe, proh dolor! ſatis manifeſtant. At, ſi magno hernioſi bono inflammatio prægreſſa in ſuppurationem quandoque abit, inteſtina roduntur, aperiuntur, peritonæum, aponeuroſes muſculorum, cutis quoque à pure effuſo exeſa, ſuppurata itidem rumpuntur, ſicque interdum herniam incarceratam ſuppuratam dddd) formant. Si in ipſa inteſtini incarceratione alvus libera manet à diverticulo quodam in inteſtino (§. 10.) herniam oriri probabile eſt. Si à relaxatione peritonæi, utplurimum tumores non adeo inſigne volumen exhibent, quàm ſi à rupto eodem contingunt, qui etiam non ita facile incarcerantur. Rara illa hernia ventralis inter ſeparatas per vulnus recti fibras oriens, (§. 13.) difficiliùs cognoſcitur, à ſymptomatibus tamen reliquis herniæ absque apparente tumore indicatur. Atque ſigna herniæ ventralis pathognomonica, quæ illam à quibusvis aliis diſtinguunt, ſunt tumor major minorve, latior in baſi quàm in ſuperficie, ſubito apparens, moxque paulum preſſus ſic recedens, ut evaneſcat, ſpirando tamen mirum in modum augetur, quia nullo annulo cöercetur: (§. 10.) ubi inteſtinum ſubeſt, vehementes adſunt abdominis dolores in hac hernia, qui etiam ſtomachum afficiunt, ut aſſumta, imò bilis evomatur. eeee)

§. XV.

dddd) Vid. Heisteri *Diſſ. de Hernia incarcerata ſuppurata ſæpe non lethali. Helmſtad.* 1738.

eeee) Vid. Platner l. c. §. 821. Heister l. c. p. 799. le Dran l. c. p. 143. Dionis l. c. p. 119.

§. XV.

Cum partes abdomen cingentes, peritonæum præcipuè, elatere ſuo naturali privari, adeoque laxari vel plane rumpi poſſit, (§. 5.) atque hoc facto, viſcera laxatis quoque vinculis (§ 9.) in loca peritonæi dilatata vel rupta irruant, (§ 8.) ſicque tumorem faciant; in cauſas herniarum, uti aliarum, ita ventralium inquirenti, patebit; *Cauſam herniæ ventralis proximam* eſſe vel relaxationem, vel rupturam peritonæi, quod ultimum quidem in hac ſpecie frequenter contingit, licet in aliis rarius ſit. ffff) Relaxationem quidem peritonæi inducere poſſunt omnia ea, quæ membranam hancce nimis diſtendendo, premendo, inteſtina contra eam impellendo, ab elaſticitate & tono ſuo naturali eam dejiciunt, quæque proinde

Cauſa remota hujus affectus exiſtunt, qualis eſt interiùs fortis viſcerum, inteſtinorum niſus, incurſus in ſuperextenſum peritonæum, præcipue dum à reciproco motu diaphragmatis deorſum antrorſum pelluntur, (§. 2.) ſicque in anguſtius ſpatium rediguntur, quo facto, reſiſtentia peritonæi ſuperatur, vel ubi jam debilitate naturali, vel diſpoſitione ad hernias (§. 5.) laborat, eo faciliùs dilatatur. Pertinet huc quoque colluvies humorum feroſorum in abdomine ſtagnans, viſcera à tono ſuo dejiciens, lubricans, vincula quoque eorum relaxans, atque ob eandem rationem peritonæum ſucceſſive dilatans. Debilitas quoque nimia fibrarum naturalis eſt diſpoſitio ad hernias, ductus etiam cœci peritonæi (§. 5.) & deficientes fibræ muſculorum abdominalium

ffff) Dionis l. c. p. 119. ventris herniam ſemper à ruptura peritonæi fieri aſſerit, in quo tamen fallitur.

minalium (§.4.n.3.) huic effectui favent. Huc & temperiem peculiarem, ſanguineum & phlegmaticum temperamentum præ aliis, obeſitatem nimiam, & hæreditariam quandoque labem, referre gggg) licet. Quæ diſpoſitio interna per varias

Cauſas externas utplurimum & *occaſionales* excitatur, quæ cum multifariæ ſint, ad cenſum rerum nonnaturalium commode reduci queunt. Confert igitur huc α) Aër, atque ratione illius habitatio in locis, regionibus paludoſis, nebuloſis. β) Diæta pinguis, oleoſa, flatulenta, hinc Helvetis endemius, & Monachis familiaris eſt hic morbus, cibus & potus nimia in copia ingurgitatus, fermenteſcens, cereviſia frigida avide hauſta. γ) Ratione applicatorum externorum ictus, lapſus, caſus, calcitratio, equitatio, ſuſpenſio à brachio, niſus ad attingendum aliquid, præcipue poſt paſtum, vel in ſtatu graviditatis, hhhh) motus varii fortiores in ſaliendo, ſaltando, currendo, onera geſtando, præprimis ſi ſuſtinendo, vel elevando pondus ſpiritus retinetur, ob erectum quoque corporis ſitum cauſæ ſunt cur in homine frequentiores ſint herniæ, quam in brutis. δ) Omnes nixus reſpiratorii fortiores, ejulatio, vociferatio, ſternutatio, riſus, tuſſis ferina, ſuctio infantum, tubarum inflatio, niſus in egerendis fæcibus, ſuum ſymbolum huc conferunt; atque et-

E iam

gggg) Vid. Hoffmann. *Med. Conſultat. Tom. II.* p. 53. E. N. C. *Cent. V. Obſ.* 92. Fabricii *Sciagraph. Hiſt. Phyſ. Med. Butisbac.* p. 60. qui patrem & patruum eodem ætatis articulo hoc morbo correptos fuiſſe memorat.

hhhh) Illud eveniſſe in fœmina quadam, quæ, dum gravida eſſet, aliquid attingere volebat, atque ſic triplicem herniam ventralem in locis diverſis contraxit, ex communicatione ſupra laudati Dn. le Riche mihi notum eſt.

iam hic de fæcibus nimis duris, flatibus inteſtina diſtendentibus, geſtatione fœtus in utero, partu difficili, præpoſtera ligatione funiculi umbilicalis, venere immodice exercita, urina diu retenta, hydrope, iiii) lumbricis convolutis, kkkk) tanquam cauſis occaſionalibus, mentio injicienda. 6) Animi affectus interdum, veluti terror ſubitaneus, llll) imaginatio gravidæ fortis, mmmm) hunc affectum concitaſſe, legimus.

Hæ cauſæ omnes, vario modo viſcera abdominalia, reciproco motu à diaphragmate, & muſculis abdominalibus, preſſa, (§. 2.) verſus peritonæum pellunt, illius elaterem ſuperant, illud laxant, dilatant; ita quidem, ut ſi lente & ſucceſſive agunt dictæ cauſæ, laxationem peritonæi, ſi vero fortius & ſubitò impetunt, ruptionem ejuſdem inducant. Simul & ſemel vero etiam rumpuntur ii, qui læſionem violentam, à vulneribus in cavitatem abdominis penetrantibus, incurrunt; quibus ictus, vel calcitrationes fortiores infliguntur; his etiam annumerandi, quibus plaga, vel vulnere olim peritonæum læſum fuit; cum enim partes membranaceæ malè vel raro conſolidentur, accedente cauſa quadam alia occaſionali, labia denuo hiant, parteſque elabi ſinunt. Mirum hinc non eſt, poſt vulnera à gladio, poſt paracenteſis adminiſtrationem, ſectionem in partu cæſareo, nnnn) herniæ operationem, vel incarcera-

tæ

iiii) LE DRAN l. c. p. 143.
kkkk) E. N. C. *Dec. I. A. 3. p. 194.*
llll) RUYSCH. *Obſervat. Anatom. Chirurg.* p. 125.
mmmm) MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. A. 1716. p. 178.
nnnn) MEM. DE L'ACAD. DE CHIRURG. *Tom. I.* p. 642. SAVIARD *Obſ. Chirurgical. Obſ.* 59.

tæ ſuppurationem , oooo) novas hernias , & præcipue ventrales fere ſemper preſſo pede ſubſecutas fuiſſe. Recenſitæ modo cauſæ, tanto cum impetu, tantaque cum pertinacia quandoque agunt, ut elaterem ambientium partium non ſolum penitus deſtruant, (§.2.) ſed, eadem vi agere perſeverantes, in dilatatum peritonæum inteſtina fortiter impingant, quod cum accidit, ob compreſſionem vaſorum in annulo, partibusque vicinis, circulus ſanguinis in iiſdem intercipitur, hinc rubent, tument, inflammantur, partes prolapſæ conſtringuntur, atque per locum, ubi egreſſæ ſunt, remeare nequeunt, ſicque hernia incarcerata oritur, quæ quidem cauſam proximam agnoſcit conſtrictionem partium prolapſarum, ab annuli conſtrictione, vel quandoque etiam à ſacci hernioſi (§. 8.) conſtrictione, provenientem. pppp) Annulum enim, cum tendineus & elaſticus ſit, rarius quidem à partibus mollibus inflammari poſſe videtur, ſaccus potius peritonæi anguſtari, atque ſic incarcerationi anſam præbere poteſt. Id quod omnium facillime tunc evenire poteſt, ſi poſt factam ſemel herniæ reductionem, ſacci parietes concreſcunt ex parte, relicto ſolum orificio quodam mediocri, cui accedente cauſa occaſionali ſucceſſive inteſtina ſeſe inſinuare poſſunt, atque deſcendere, quando vero moles partis prolapſæ ſacci anguſtiæ non reſpondet, aut ejus ſpaſmodica conſtrictio, vel inflammatio accedit, quæ ſæpius à fæcibus flatibusve

oooo) Mem. de l'Acad. de Chirurg. p. 341. Mem. de l'Acad. des Scienc. A. 1723. *Hiſt.* p. 45.

pppp) Confirmant hæcce le Dran *Obſerv. Chir. T. II.* p. 16. Garengeot *Operat. Tom. I. Obſ.* 16. Dionis l. c. p. 324. Gunz l. c. p. 31.

busve retentis, à refrigeratione ſubitanea, ab exercitio, & motu fortiori accidit, partes tunc in ſacco contentas comprimi, conſtringi, incarcerari neceſſe eſt. Quæ ſic per moram temporis in ſacco hærebant partes, à ſucco ex poris ipſarum exudante, cum ſacco concreſcunt, quod etiam prægreſſa inflammatione earundem accidere poteſt, quæ herniæ immobilis & adhærentis primaria tunc cauſa evadit.

Ex memoratarum cauſarum claſſe præprimis herniæ ventrali producendæ obſtetricantur tuſſis, ſternutatio fortior, ejulatio, ſuctio nimia mammarum, diæta pinguis, fœtus geſtatio, niſus in partu, operatio cæſarea, paracenteſis, herniæ, & in genere quæcunque vulnenera peritonæi unitatem ſolventia.

Atque ex hac ratione *ſubjecta* quæ herniis ventralibus expoſita ſunt, infantes exiſtunt, quibus magis familiaris hic morbus, quam adultis, & fœminis etiam magis frequenter evenit, quam viris, temperamenta ſanguinea, & phlegmatica propiorem diſpoſitionem gerunt, & aſcitici, atque vulnera peritonæi perpeſſi jus quaſi acquiſitum in hernias haſce obtinent.

§. XVI.

Quæ de cauſis (§. 15.) atque ſignis (§. 14.) herniæ ventralis diximus, ad *prognoſin* ejusdem prona nos ducunt via.

1. Herniæ ventrales curatu difficiliores ſunt reliquis, quod HIPPOCRATES jam aſſeruit. (§. 10.)

2. Herniæ ventrales difficulter radicaliter curantur, præcipue ſi poſt ruptionem, vel poſt vulnus peritonæi contingunt. (§. 15.)

3. Recentes herniæ facilius curantur, quam inveteratæ.

4. In

4. In infantibus, & junioribus curationi plenariæ locus eſt, in adultis, ſenibus non item.

5. Eæ, quæ cum tumore, dolore, inflammatione conjunctæ ſunt, (§. 14.) incarceratæ ſunt, & periculoſæ ſemper.

6. Quæ immobiles ſunt, & adhærent, difficulter curantur, & periculi plenæ ſunt.

7. Inteſtinales herniæ periculoſiores ſunt omentalibus.

8. Enteroepiplogaſtrocele non adeo periculoſa eſt, quam ſi ſola inteſtina egreſſa, quia omentum defendit inteſtina prolapſa.

9. In gravidis ventrales non adeo metuendæ, imo ſæpe evaneſcunt.

10. Nimis prodigioſæ ventrales (§. 13. n. 3.) à muneribus conſuetis impediunt, imò negotio generationis obſtant.

11. Concionatoribus, uti omnes herniæ, ita hæ quoque fatales ſunt.

12. Herniæ incarceratæ, obſtructiones alvi, dolores, inflammationes, tenſiones abdominis, vomitus, ileum, volvulum, lipothymias, ſudores frigidos, mortem generant.

13. Si poſt reductionem dolores, vomitus non remittunt, putredinis ſignum eſt.

14. Ventrales, quæ in interſtitiis rectorum ab umbilico ad pubem ſeſe manifeſtant, (§. 12.) imò omnes prodigioſæ, incurabiles cenſentur.

§. XVII.

Hæc ſunt, quæ hernioſos minantur pericula, (§. 16.) quæ quidem evitare docet ars, congruis adhibitis præſidiis, legitimaque methodo medendi adminiſtrata.

miniſtrata. Præſidia hæc morbo directe opponenda, cumque in hernia ventrali, viſcera abdominalia, in quocunque abdominis loco prolapſa, tumorem faciant; (§ 10.) *Methodus* herniæ ventralis *Curatoria*, duas expoſcit indicationes:

Quarum Ima eſt, ut partes prolapſæ reponantur;

IIda, ut repoſitæ in ſitu ſuo contineantur.

At quum ea, quæ prociderunt viſcera, alia libera atque mobilia ſint, adeoque absque opera ſtatim reduci queant, alia vero incarcerata, vel plane adhæreant (§. 13. n. 3.) & immobilia ſint, ſicque reductionem, vel difficilem, vel impoſſibilem reddant, duplici modo *prima indicatio* abſolvitur. Si enim libera ſunt viſcera, per Taxin, id eſt, repoſitionem ſolam, ſi incarcerata, per Herniotomiam, id eſt, repoſitionem prævia facta operatione, hunc ſcopum attingere ſolemus. Partes itaque reponendæ, ſi recenter herniam fecerunt, nec majus volumen, quam quod orificio partis relaxatæ, vel ruptæ reſpondet, occupant (§. 15.) ſtatim tunc & ſine mora ad earundem repoſitionem accingere nos poſſumus. *Taxin* itaque inſtituturus Chirurgus reſupinato ægro, coxis & ſcapulis elevatis, & dorſo excavato abdomen introrſum vergere faciat, ut ſic cutis ſupra tumorem relaxetur, quo facto ambabus tunc manibus tumori applicitis per preſſionem lenem idem intropellendus, cogendus eſt, ſicque hernia reponitur, atque hoc quidem in herniis ventralibus ſæpius propria manus perficere poteſt. Sique inteſtinum prolapſum eſt, cum murmure leni illud contingit, (§. 14.) & ſi poſtmodum aliqualis adhuc tumor remanet, omentum adhuc hærere indicatur, cujus quidem repoſitio itidem tentanda, quamvis id ſæpi-

us

us difficilius exſequi liceat. In ea ventralis herniæ ſpecie, quæ à ventriculo fit, (§. 11.) repoſitio eodem plane modo peragenda. Qui poſt retrogreſſas partes relinquitur ſaccus herniæ, (§. 8.) itidem repellendus, at cum membrana peritonæi, ab elatere ſuo deturbata, raro illum reſumat, (§. 15.) nullus fere reponendi ſaccum modus datur, id tamen, ſi quandoque fortuna accidit, parietes tunc ſacci coaleſcunt, (§. 15) duriores fiunt, ſicque repagulum novi prolapſus conſtituunt tutiſſimum. qqqq)

§. XVIII.

At, ſi quando evenit, ut partes tumorem formantes ita magnitudine augeantur, à flatibus vel fæcibus ita diſtendantur (§. 15.) ut repoſitio ipſarum difficilis, imo ob inflammationem & incarcerationem impoſſibilis fieret; (§. 17.) tunc, ut ſcopo noſtro taxi nempe potiamur, præparationem præviam, qua mediante partes tenſæ relaxentur, impactæ emolliantur, inflammatio aliaque pericula diſcutiantur, inſtituere convenit. Si à flatibus vel fæcibus inteſtina diſtenta in nimium volumen protuberant, carminativa, antiſpaſmodica, emollientia, laxantia, in forma tam clyſterum, quam cataplaſmatum, & fomentationum conveniunt. Locum hic habent Spec. p. Dct. emoll. & carminativ. in ▽ & lacte coctæ, vel ☍ lini ſolum, ſub forma clyſmatis injectum, quibus non juvantibus clyſteres alii paululum fortiores & magis irritantes ſubjungi, & omnibus irritis fumus herbæ Nicotianæ, fiſtula quadam peculiari inflatus, tanquam egregium aperiens magno ſæpe cum ſucceſſu repoſitioni herniæ favit. rrrr) Sunt etiam quidam qui ⊙ fulminans

qqqq) Garengeot *Operat. Tom. I.* p. 318.
rrrr) Heister *Inſt. Chirurg.* p. 789.

minans cum arcano duplicato interne ſcopo diſcutiendi ſuadent. ssss) Quibus internis addi etiam poſſunt per os aſſumta $\circ\!\!\circ$ſa, demulcentia, $\circ\!\!\circ$ Amygd. dulc. Manna, Syrup. Violar Dialth. cum Anim. Rhei & Liq. anodyn. mineral. Hoffm. mixta. Sed adjungenda externa, fomentationes cum adipe taxino tttt) embrocationes, inunctiones ventris cum oleis carminativis & diſcutientibus, cataplaſmata emollientia, cum mica panis ſimilaginei, $\circ\!\!\circ$, lacte, & croco, pulpa Hbb. emollient. cum Ungt. Alth. ſ. q. mixta, vel illud domeſticum ex lini faſciculo convoluto, atque vel in lixivio, vel lacte, vel $\circ\!\!\circ$ lini cocto. Quibus omnibus fibræ, tam peritonæi, quam inteſtinorum, nimis tenſæ relaxantur, ſicque reductio promovetur, quæ quidem interea temporis ſæpe tentanda eſt, &, ſi partes emollitæ fuerint, tandem ex voto ſuccedit. Interdum vero adeo fortiter impacta hærent viſcera, inteſtina præcipue, ut efficaciſſimis adhibitis licet emollientibus & diſcutientibus, tumor tamen cedere recuſet, imo omnia ſigna inflammationis (§. 14) præſto ſint, continuatis tunc prædictis relaxantibus, in uſum quoque vocatis balneis emollientibus è Rapis, Furfuribus, lacte & aqua, oleo, palmarium quod in his anguſtiis convenit præſidium in V. S. poſitum eſt, quod ocyus citius adhibendum, quæ quando in brachio præcipue aliquoties inſtituitur, partibus nimium tenſis relaxandis, adeoque inflammationi diſcutiendæ optime famulatur, ſi præprimis inflicto vulnere lato magna quantitas celeriter evacuatur, atque hæc evacuatio ad animi uſque deliquium continuatur,

in

---

ssss) GOELICKE *Diſſ. cit.* §. 30.
tttt) GUNZ l. c. p. 74.

in quo quidem ſtatu imminuta reſiſtentia vaſorum & impetu ſanguinis ſedato, reductio tentanda. Cum enim per V. S. partes inflammatæ relaxentur, tunc quidem temporis ſæpiſſime inteſtina, quæ antea adhibitis omnibus licet auxiliis reduci non potuerunt, momento citius reponuntur. Ubi relaxatio inteſtinorum ſumma reductionem impedit, conſilium multorum non ſpernendum eſt, omiſſis calidis emollientibus, quæ magis relaxant, frigida, adſtringentia applicanda, uuuu) imò etiam interne purgantia fortiora propinanda eſſe, quæ inteſtina ad ſtimulum, & contractionem majorem incitent.

§. XIX.

His in tempore adhibitis, (§. 18.) ſæpe ab orco revocatur æger, quod ſi vero ita fortiter impacta ſint inteſtina, ſi incarceratio, adhæſio, vel immobilitas adeo conſtans, ut nihil non, quod pro reductione hactenus tentatum, irritum fuerit, ſicque inflammationis augmentum & gangræna metuenda; (§. 16.) tunc temporis nihil aliud conſilii ſupereſt, quam ut ad alterum ſcopum, quem in reponenda hernia (§. 17.) præfixum habemus, properemus, qui *mediante* prævia *operatione* peragitur. Quam ut rite inſtituat Herniotomus ad ea quæ ante operationem, in ipſa, & poſt eandem ipſi agenda ſunt, probe attendat. Antequam ventralis herniæ operationem ſubeat æger, corpus ipſius præparandum per laxantia Rhabarbarino-Mannata, diætam convenientem, clyſteres, quo impuritates e primis viis & corpore eliminentur, nec inſuper habendæ V. S. quibus ſpaſmi & tenſiones re-

F laxantur,

uuuu) Essais de Medecine d'Edinbourg *Tom. V.* p. 357. Gunz p. 36. Vogel p. 101.

laxantur, plethora imminuitur, ſanguini ſic æqualis circulus procuratur. His ita à parte ægri perfectis, tempus commodum operationi deſtinandum locuſque lucidus lecto in medio cameræ poſito ſeligendus, huic lecto ita imponatur æger, ut reſupinus collocatus, pectore & coxis demiſſioribus, abdomine vero elatiori conſtitutus ſit, ſi nempe in linea alba tumor exiſtit; (§. 10.) ſi vero in latere eſt hernia, in oppoſitum latus ad marginem lecti collocandus eſt æger, miniſtri ab operatore ita diſtribuendi, ut unus, ad caput ægri locatus, illud una cum pectore ſuſtineat, alter inter crura ad ea firmanda locetur, tertius miniſter in latere herniæ oppoſito ad neceſſaria operatori inſtrumenta porrigenda ſitus ſit. Apparatus quo ad hanc operationem perficiendam inſtructus ſit Herniotomus, ſunt quæ ſequuntur inſtrumenta, ſcalpellum rectum, *biſtouri droit*, à Gallis vocatum, aut cultellus inciſorius, forfex cum nodo, ſpecillum ſulcatum, & aliud latum, ſcalpellum quoddam cum nodo, *biſtouri à bouton* à DN. PETIT inventum, acus duæ chalybeæ cum filo ſextuplicato, pannus vel ſericum in modum bacilli convolutum, Gallis *chevilles* dictum, plumaceola, ſplenia, vincturæ, mantile cum ſcapulari, *la ſerviette avec le ſcapulaire*, Balſ. Arcæi, embrocatio ex ☍ Roſar. & Chamom. Ol. ∇Riſſ.

§. XX.

Quæ cuncta, ſi ad operationem præparata ſint, (§. 19.) Herniotomus operi ſeſe accingens locum abdominis, in quo hernia ventralis ſeſe manifeſtat (§. 12.) examinans, pro ejus diverſitate diverſo modo inciſionem facere debet, ita quidem ut tractum fibrarum ſemper ſequatur, ſique tumor in linea alba ſupra vel

infra umbilicum in interſtitiis muſculorum rectorum, vel in ipſis muſculis rectis apparet, plaga recta inciſio inſtituenda, ſi vero lateraliter in regione epigaſtrica, vel hypogaſtrica, in obliquorum, vel tranſverſi fibris obſervatur, obliqua ſectio fiat. Operator igitur pollice & indice manus ſiniſtræ, & miniſter digitis manus ſiniſtræ cutim elevant, intentamque ſic cutem ſcalpello recto una cum panniculo adipoſo caute incidit, fibræ muſculares eodem quoque modo per inciſionem caute diſſecentur & præcipue, ſi nullus adeſt ſaccus, (§. 9. n. 5.) ſuſpenſa manu inciſio peragenda, ne viſcera læſionem incurrant. Si vero ſacco involuta ſunt, quando uſque ad peritonæum, ſaccum herniæ formans, (§. 8.) perventum eſt, introducto ſuper ſaccum hernioſum ſpecillo ſulcato, quod huc illucve agitatur, inciſio ſcalpello cum apice, vel ſcalpello elaſtico, *biſtôuri herniaire de* Mr. LE DRAN dilatanda, ut ſic tota hernia appareat, quæ quidem, ſi ingentis molis eſt, (§. 13. n. 3.) tranſverſim tunc eodem modo cutis cum muſculis inciſione dilatanda eſt, ita ut crucis formam referat, adhibita undique hâc cautela, ut dilatatio nuſquam plus, quàm opus fuerit, fiat, quia membranæ aponeuroticæ difficulter conſolidantur, quæ vero hic evenit hæmorrhagia, parva admodum eſt, & nodo Oli vel VRiſſ. atque ſi forte vaſa epigaſtrica læduntur, ligatura facile compeſcitur, cellulæ poſtea & laminæ adipoſæ ſubjacentes, quæ ſaccum externum faciunt, (§. 8.) vel unguibus diſcerpendæ, vel inſtrumento, *dechauſſoir* dicto, dedolandæ, ut ſic ſaccus, qui in hernia noſtrate utplurimum baſin latam habet, (§. 14.) undique denudetur. Denudato itaque ſacco ipſo herniario, prudentis Chirurgi eſt, in quonam ſtatu ſaccus & contenta ipſius ſint ante inquirere,

quam ulterius pergat. Si inteſtina & omentum preſſioni cedunt, libera eſſe indicium eſt, (§. 13. n. 4.) & ſtatim tunc eorum repoſitio, inteſtinorum prius, dein omenti perficienda. At ſaccus herniæ, licet pars membranacea peritonæi ſit, (§. 8.) hincque elaſtica, (§. 5.) reſilire tamen amplius non poteſt, (§. 17.) verum, cum elaterem ſuum perdiderit, ut reponatur neceſſe eſt. Atque ſecundum PETITI quidem methodum xxxx) in omni hernia reponendus eſſet, ut novo hoc modo prolapſui obex ponatur, quod tamen conſilium tuto ſemper imitandum non eſt, atque eo ſolum in caſu, ubi partes incluſæ liberæ, mobiles, integræ ſunt, locum habet. Poteſt vero incarceratio herniæ adeò jam invaluiſſe, ut partes in tumore impactæ, omentum nempe & inteſtina, inflammatæ & gangræna affectæ videantur, vel ab exudante liquido cum ſacco agglutinatæ ſint. Quod dum per ſigna (§. 14.) conjicimus, ad ipſam aperturam ſacci properandum, arrepto nempe apicibus digitorum pollicis & indicis, plaga parva infertur, introducendo poſtea digitum indicem, & ſuper eo ſcalpellum cum nodulo, uno tractu ſaccus dilatetur, qua methodo adhibita, Gallis familiari, ſcalpello illo elaſtico carere commode poſſumus. Tunc vero partes incluſæ probè examinandæ, ſique omentum in conſpectum primum prodit, illud interdum corruptum, & putrefactum ibi deprehenditur, quod ordinariè in parte, ſupra corruptam ſanà, filo ligatur, & ſub ligatura reſecatur.

xxxx) Quam GARENGEOT *Operat. Tom. I.* p. 368. proponit, & ſimul caſum de ſutore hernia ventrali laborante adducit, qui facta operatione a DN. PETIT & repoſito ſacco integro, vix quinque diebus elapſis, cum ſanitate in gratiam rediit.

ſecatur. yyyy) Inteſtina, ſi flatibus aut fæcibus diſtenta, (§. 15.) major tunc eorum portio eximenda & ſtercorales materiæ dividendæ, poſteaque ſi ſana ſunt, ea qua exierunt ſerie reponenda. Si corrupta, vel gangræna affecta deprehenduntur inteſtina, res quidem ægri in vado non eſt, verum non ideo ſtatim conclamata habenda, partes potius inteſtinorum gangræna affectæ forfice abſcindendæ, auferendæ, & quouſque gangræna ſerpit extirpandæ, quo facto orificia inteſtinorum ad latus vulneris aſſuenda, quæ labiis vulneris agglutinata anum artificialem ſic relinquunt; zzzz) vel, ut auſus nobiles *Præſidis Academ. Reg. Chirurgiæ Gallorum* DN. DE LA PEYRONNIE, cujus nomen jam elogium eſt, imitemur, aaaaa) qui inteſtini reſecti extrema filo meſenterio injecto ad ſe invicem adduxit, ſicque canalem hunc, oris iterum unitis, integravit, herniamque ablata magna licet portione inteſtini, novo ſed felici tentamine absque fiſtula curavit. bbbbb) Cujus intenti poſſibilitatem probarunt etiam inteſtina in her-

F 3 nia

yyyy) GUNZ l. c. p. 55. omentum non ligandum, ſed ſolum abſcindendum ſuadet. Epiplocelen ventralem ſuppuratam, vigeſimo poſt operationem die, ſubito lethalem annotavit LE DRAN *Obſerv. T. II. Obſ.* 63.

zzzz) MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. 1701. p. 373.

aaaaa) MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. A. 1723. p. 43. MEM. DE L'ACAD. DE CHIRURG. *Tom. I.* p. 341. ESSAIS D'EDINB. *Tom. V.* p. 547. MONTABOURG *Quæſt. Med. Pariſ.* 1742. *utrum in herniis inteſtinalibus, etiam cognita inteſtini prolapſi læſione, operatio celebranda?* §. V.

bbbbb) MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. A. 1723. p. 43. ubi dimidio pollice inteſtini abſciſſo, inteſtini ora tamen univit. MERY MEM. DE L'ACAD. DES SCIENC. 1701. p. 373. & RAMDOHRIUS COMMERC. LITTERAR. 1731. *Spec.* 26. in deſperata hac cauſa auxilium quoque tentarunt.

nia præpoſtere loco bubonis vel abſceſſus aperta, ccccc) vel incarcerata ſuppurata, quæ ſæpe rurſus ita coaluerunt, ut nullum ulcus in inteſtinis remanſerit. ddddd)

§. XXI.

Si ſacci nimia anguſtia incarcerationi anſam præbuit, (§. 15.) vel partes, ſucco ex interiori extillante, coaleſcunt, ſacco adhærent, (§. 9. n. 3.) utrumque repoſitioni obſtat. Hæc cum operationem morentur, ut ſacci anguſtia per inciſionem cum ſcalpello dilatetur & ut adhæſio dorſo ſcalpelli ſeparetur, neceſſe eſt, id quod in parva portione adhærente facile fit; ſi vero magna pars omenti vel inteſtinorum adhæreſcit, ſeparatio hæc nullo alio modo fieri poteſt, quam ſi, abdomen magna plaga incidendo, partes undique ubi accretæ fuerant, nova & peculiari methodo, quam pauci calcarunt, caute ſeparentur. eeeee) Repoſitis ſic omento & inteſtinis, ſive integris, ſive abſciſſis & unitis, (§. 20.) ſive etiam ſeparatis, latera tunc aperti ſacci, ablatis undique per ſeptica excreſcentiis, ad annulum agglutinantur, ſaccus occluditur. Vel quibus SENFFII & VOGELII modus placet, fffff) ſaccus injecto vinculo conſtringitur, & ſub ligatura abſcinditur, qua quidem ſingulari encheireſi hi viri herniæ curationem radicalem perfici aſſeverant, dum latera constricti ſacci ſeſe uniant, conſolidentur, indurentur, & novo deſcenſui obicem ponant,

---

ccccc) E. N. C. *Dec. I. A.* 9. & 10. p. 360. GUNZ l. c. p. 56.
ddddd) Vid. HEIST. *Diſſ. allegata.*
eeeee) DECKERS *Obſerv. Med.* p. 453.
fffff) VOGEL l. c. p. 184.

nant, cicatriſatis interea etiam muſculis atque integumentis. Pari cum his paſſu ambulant, eæ herniæ, in quibus ſaccus deficit, (§. 13. n. 5.) uti in rupto, vel vulnere diſciſſo peritonæo id contingit: (§. 15.) ubi quidem eodem modo, ac ſi ſaccus apertus fuerit, procedendum, & parietes rupti peritonæi ad annulum itidem agglutinandi ſunt. Rara illa hernia ventralis, inter ipſas recti fibras ſeſe manifeſtans, (§. 12.) eodem fere modo curatur, facta ſuper tumorem inciſione per longitudinem uſque ad vaginam rectorum, quæ finditur, atque fibræ muſculares tunc dividuntur, cavendo, ne inſcriptiones tendinoſæ (§. 4. n. 4.) diſſecentur; ſicque denudata hernia, quæ raro habet ſaccum, reponitur. ggggg)

§. XXII.

Quam de operatione herniæ incarceratæ (§. 20.) & adhærentis (§. 21.) tradidimus methodum, nullo exemplo dignius illuſtrari poteſt, ac operatione quadam à ſæpe laudato DN. LE MAIRE peracta, quæ ob facti ſingularitatem, & operationis præſtantiam locum hic meretur. Abhinc duodecim circiter annis fœmina quædam in quarto graviditatis menſe conſtituta jam per quatuor antea annos duos tumores in regione epigaſtrica ſiniſtra geſtabat, quorum unus longitudinem criſtæ oſſis ilium occupabat, quem vehementius ſaltando contraxerat, teſte acuto doloris ſenſu tunc percepto, quaſi ex rupta ventris parte, huic ſuccedebat tumor alius magnitudinem nucis dimidiæ æquans, qui nunquam diſparuit, & ſenſim abſque ſenſu adauctus fuit, ita ut omnibus licet ad reductionem adhibitis remediis tamen

ggggg) LE DRAN *Operat.* p. 146.

men non ceſſerit. Octo menſibus præterlapſis, novus tumor ſeſe manifeſtavit ſuper os pubis ad latus pyramidalis muſculi, ſaltando itidem provocatus, atque hic admodum diſtinctus appendicem, caudæ in modum, formabat, quæ ad labia pudendorum uſque devolvebatur, & tertius hic tumor ob volumen ſuum ægræ maximum incommodum faciebat. Quicunque ægram hanc viſitârunt de morbo ejuſque nomine pronunciando dubii hærebant, donec uno momento, poſt vomitiones fortes, tumor prior multum adauctus, inteſtinum in rupto peritonæo incarceratum atque ſymptomata ſingultus, vomitus, conſtipationes alvinæ, de hernia incarcerata nullam amplius dubitandi rationem reliquerint. Poſt triginta ſex ab incarceratione horas in conſilium vocatus DN. LE MAIRE ſtupuit videndo tres tumores ſibi admodum vicinos, & ruptionem peritonæi pro cauſa exitus accuſans, abſque operatione nullam ſalutem eſſe futuram pronunciavit, quæ tamen per viginti quatuor adhuc horas differebatur, balneis interim & V.Snibus ab eo auxilii loco propoſitis, quæ dum adminiſtrarentur, præſentes interim Chirurgi diverſis temporibus repoſitionem, irrito tamem ſemper cum conatu, tentarunt. Dum vero inflammatio augeretur, operationem amplius differre iniquum cenſuit noſter, & cum tumor ſupra pubem ad pyramidalem carnem omnium maximus exiſteret, cujuſnam ſectionem primus ingrederetur anceps hæſit, conſilii tamen capiendi promtus illum aggreſſus eſt, qui primus ſeſe declaravit. Ut operationem inchoaret, integumenta quantum poſſibile fuit, ad primam inciſionem faciendam, elevavit, dorſum ſcalpelli dein abdomini obvertendo, plagam lateralem ad latus ſecundi tumoris inflixit, ut eo melius ſecarentur

tegumen-

tegumenta denudato epiploo eodemque ſeparato inteſtinum immutatum & cum epiploo coalitum invenit, ut unguium ope hæc adhæſio ſeparanda ipſi fuerit, atque omentum ipſum cum aponeuroſibus muſculorum abdominalium ita arcte adhæſit, ut vix hiatum conceſſerit, per quem ſcalpello elaſtico pro dilatatione facienda introducendo locus fuerit, inciſio inſuper ob gravidum ægræ ſtatum magna nimis fieri non potuit. Inteſtina poſtea fomentatione aromaticâ fota, & ab epiploo ſeparata feliciter reducta fuere, quod ut faciliùs præſtaretur ægram ad latus dextrum ob uteri ſitum inclinari juſſit. Quod cum perfecerit ad luſtrandum ſecundum tumorem pedem promovit & plagâ tranſverſa paululum prolongata, an inibi inteſtinum etiam incarceratum eſſet, inquiſivit; ſed nudato tumore nil niſi epiploon invenit, quod facile ſequebatur, & quo magis illud attraxit, tumor ſemper imminuebatur, pars epiploi prolapſa uncias ad minimum tres æquabat, tertia quoque hernia, quæ uſque ad pudenda protendebatur, itidem imminuebatur. Labor hic longus & ægræ dolorificus de ſcena claudenda cogitare fecit noſtrum, non omnem igitur epiploi ſeparationem abſolvit, cumque in tumore ſupra pubem nulla inteſtina ſubeſſent, epiplocelen quæ remanebat intactam reliquit, ægramque deligavit, reliqua ab artis magiſtro perficienda poſteris deligationibus reſervans. Variis ſic ſectionibus ægra tam feliciter curata eſt, ut fœtum legitimo termino ſalvum in lucem emiſerit. Difficili huic operationi non modo honorificam ſuam præſentiam, verum inprimis prudentiſſimum ſuum conſilium accommodavit VIR MAGNIFICUS DN. D. & P. JOH. JACOBUS SACHSIUS, cujus ob

G gran-

grandia in praxi Medica monumenta immortale cluet nomen, alius inſuper Medicus famigeratiſſimus, & quatuor Chirurgi adſtitere.

§. XXIII.

Cum priſcis jam temporibus de hernia ventrali conſtiterit, (§. 10.) de antiquiſſima eam operandi methodo, CELSI præcipue, mentio injicienda eſt, qui cum de ea quæ rupto peritonæo fit, loquatur, varias curationes proponit. „ Quidam enim ſecundum „ ipſum hhhhh) per acum duobus linis ad imam ba- „ ſin immiſſis ſic utrinque devinciunt, quemadmo- „ dum & in umbilico & in uva poſitum eſt, ut quid- „ quid ſuper vinculum eſt emoriatur: Quidam medi- „ um tumorem excidunt ad ſimilitudinem myrtacei „ folii, & tum oras ſutura jungunt &c. Verum enim vero hæ methodi rem adeo non exhauriunt, ut potius metuendum ſit, ne per tranſmiſſionem acus inteſtina conſtringantur, lædantur, pari modo ea methodus quæ per ligaturam tumoris fit, incerta eſt, quia conſolidatione nunquam bene peracta, facile continui ſolutio, atque nova ſic hernia oriri poteſt. iiiii) Præter has per ferrum curandi methodos, veteribus etiam per ignem & per cauſtica curabantur herniæ, quod noſtris temporibus exolevit, paucis, qui eos hodie adhuc imitantur, exceptis. kkkkk)

§. XXIV.

---

hhhhh) *Lib. VII. Cap. XVII.* lin. 22. p. 454. *edit. Almeloveen.* quæ curatius denuò *Lugd. Batav.* 1746. prodiit.

iiiii) Heister. *Inſt. Chir.* p. 800. Dion. l. c. p. 120.

kkkkk) Edinb. Essais *Vol. V.* p. 371. Cel. van Swieten *Comm. in Aph.* Boerh. *Tom. I.* p. 624.

§. XXIV.

His ita ad implendam primam *indicationem* peractis, (§.17.) ad *alteram* pedem promovere debet Chirurgus, ut nempe de repoſitis partibus in ſitu ſuo continendis ſollicitus ſit. Quæ quidem indicatio ſi per taxin aliter, quam ſi poſt præviam herniotomiam repoſitio facta fuit, perficitur. Atque ſi ſaccus integer repoſitus fuerit (§. 20.), cum peritonæum ſemel laxatum raro elaterem ſuum naturalem iterum acquirat, (§. 15.) ut cinguli vel faſciæ inſtar, uti antea abdomen arcte contineat; quod cingula naturalia à tono dejecta (§. 2.) præſtare amplius non valent; illud per artificialia ſupplendum eſt. Statim quidem poſt factam taxin deligatio fit ſplenio in embrocatione intincto & pannis aliis gradatis, vel etiam in caſtris charta bibula, quibus faſcia quatuor ad minimum digitos lata cum ſcapulari injicitur, atque quies, ſitus tranquillus, & victus tenuis ægro per aliquot ſeptimanas imperandus, ut tonum partes reſumere queant. Poſt aliquot dein dies vinctura conveniens ægro immittenda, quæ conſiſtit in bracherio, pila nempe è ligno tiliæ linteis duplicata, cui cingulum latum, tale quale veredarii, *les couriers*, utuntur, adnectitur, quod abdomen ambit. In junioribus locus embrocationibus bene inungitur, tumque emplaſtrum quoddam ad hernias lllll) atque tunc faſcia cum pila imponitur, cujus emplaſtri uſu lamellæ ſacci inter ſe coaleſcere

 poſſunt,

lllll) Quale illud, quod cum arcano ſuo ♌ nempe ⊖ rectific. communicavit Prior de Cabrières, compoſitionem hujus tradit Dionis p. 317. de Launay *des Decentes* p. 64.

poſſunt, ſi ſimul interne decoctiones vulnerariæ, aut adſtringentia propinantur. mmmmm) Quibus omnibus in infantibus & junioribus ob ſuccos magis laudabiles & faciliorem elateris reſtitutionem curatio, radicalis absque metu novi prolapſus, vel continuo bracherium geſtandi, peragitur. In ea ſpecie ventralis herniæ, quæ alias ventriculi vocatur, per inunctionem tumoris cum adipe taxino in pueris eam curatam fuiſſe memorant, nnnnn) ſed vinctura inſuper injicienda atque victu tenui, parco, potu aromatico, roborante utendum, atque magni procul dubio uſus erit bracherium, quod pro continenda hac hernia à DN. DE LA PEYRONNIE ooooo) promittitur. Sic uti in ventralibus à rupto peritonæo contingit, quod nimia moles ſit partium prolapſarum, (§. 13. n. 3.) ut reponi integre nequeant, vel ſi partes elapſæ adhæreant, (§. 13. n. 4.) quo ipſo itidem iis reponendis obex ponitur; per cingulum quoddam, vel vincturam aliquam contentivam dictam ſuſpenduntur, in ſitu ſuo continentur, ſicque alleviantur. ppppp) Atque ſi multiplex eſt hernia, cingulum latum cum corio duplicatum, *une large ceinture de cuir matelaſſée*, ad eam retinendam, ſecundum DN. LE MAIRE ſuadetur. Si immo-

---

mmmmm) Talia ſunt Conſolid. ſarracenic. & Perfoliatæ uſus in juſculo cum axung. gallinæ melle & butyro majali E. N. C. *D. I. A.* 3. p. 527. ſucco Abſynthii, *D. III. A.* 2. p. 61. per alia medicamenta *D. I. A.* 3. p. 527. 551. ſuperſtitionem redolet, herniam transilitione ter repetita per tiliam, vel quercum, vel ſalicem fiſſam, curatam fuiſſe. Act. Haffn. *Vol. II.* p. 164. Juncker *Conſp. Chirurg.* p. 206.

nnnnn) Gunz l. c. p. 74.

ooooo) Mem. de l'Acad. de Chirurg. p. 701.

ppppp) Dionis l. c. p. 112. 121.

immobilis eſt hernia, pila concava adhibenda, in qua partes commodè tanquam in ſinu locatæ, à preſſione defenduntur, quod ſæpe cum ſucceſſu à me factum, & à LE DRAN etiam in epiplocele ventrali comprobatum fuit. qqqqq)

Imò herniæ quædam ventrales immobiles abſque cingulo innoxiè quandoque per vitam geſtantur, quod DN. LE RICHE in viro quodam militari obſervavit, qui cùm magnum ſpatium pedibus junctis ſaliendo emetiri vellet, lapſus eſt, & eo ipſo momento dolorem acutum cum tumore ad latus dextrum abdominis duos tranſverſos digitos ſupra annulum obliqui ſenſit, hic tumor intra viginti quatuor horas magnitudinem ovi anatis adæquabat, accedens DN. LE RICHE ipſi lectum & varia appropriata remedia imperavit, cum vero non emolliretur tumor, ut reponi poſſet, ipſi tumorem hunc ita per dies vitæ geſtaturum, prædixit. Per decem deinde annos abſens, poſtmodum iterum curæ ipſius propter alium morbum ſeſe credidit, ubi tumorem nec auctum, nec imminutum deprehendit DN. LE RICHE, licet ſuaſu aliorum interea terras minerales reſolutivas applicaverit, frictiones etiam ☿iales ex aliorum conſilio, qui eum pro hernia non habuerunt, adhibuerit.

§. XXV.

In illa herniæ ventralis ſpecie, ubi plane nullus adeſt ſaccus, (§. 21.) vel ubi in operatione apertus fuit, (§. 20.) utroque vero modo vulnus abdomini inflictum fuit, repoſitæ partes in ſitu continentur per

G 3 ligatu-

qqqqq) LE DRAN *T. II.* p. 65.

ligaturam ſacci (§.21.) atque gaſtroraphiam poſtea, uti in magnis abdominis plagis fit, adminiſtratam, tunc vero plumaceolus Balſ. Arcæi imbutus & glomus DN. PETIT, vel glomus molliuſculus, *une pelotte mollette*, juxta DN. LE RICHE, turundæ loco vulneri imponitur, totum abdomen embrocatione ex ℅ Roſat. c. vitell. & alb. ovi inungitur, & demum ſplenium Vini intinctum applicatur, cui dein deligatio cum mantili & ſuo ſcapulari finem facit. Vulnus hoc quotidie inſpiciatur, & antequam glomus extrahatur, pus cum ſindone è vulnere educendum, quod tamdiu fit, donec ſaccus cicatrice claudatur, imperata ſemper quiete in lecto, & continuato interim regimine moderato, victu tenui, levi, inducta demum cicatrice ſubligaculum debitum applicandum, quale HEISTERI, faſcia nempe inſtar cinguli cum ſcuto facta & *Tab. 24. fig. 6. in Chir. Inſt.* adumbrata, eſſe poteſt.

§. XXVI.

Quæ cum ita per artem peracta fuerint, præcipua Chirurgi cura in modo, ægrum ab hoc morbo in poſterum præſervandi, verſari debet, quod tam in Taxi, quam Herniotomia opus eſt; cumque partes membranaceæ læſæ, vel nunquam plenarie, vel tarde tamen cöeant, (§. 15.) optimam *prophylaxin* poſteriori in caſu in bracherij per quoddam tempus in junioribus, (§. 24.) ad dies vitæ in adultis geſtatione conſiſtere, uſurpatis externis & internis conſolidantibus, cenſemus. In priori caſu prolapſus vincturâ itidem optime præcavetur. At cum ſecundum quoſdam hoc palliativum ſolum ſit remedium, propterea hinc operationem omnibus, qui herniam

herniam geſtant, ſubeundam ſuadeant, ſive libera illa ſit, (§. 21.) ſive incarcerata, attamen quamdiu ſymptomata non urgent, (§. 18.) aut ſi eadem mediante ſubligaculo præcaveri poſſunt, tutam hanc curationem, palliativam licet, ancipiti, radicali quamvis, anteponendam eſſe, cum pluribus mecum ſentientibus concludo.

Errata ſequentia B. L. corriget.

Pag. 9. lin. 17. loco muſculoiſum, lege muſculoſum. lin. 18. loc. qu- leg. qui. lin. 27. loc. ortæ, leg. orti. p. 26. lin. 23. loc. duo leg. tres. p 28. lin. 16. loc. enteroepiplocele, leg. enteroepiplogaſtrocele. p. 45. lin. 31. loc. dimidio pollice, leg. dimidio pede. p. 46. lin. 20. loc. annulum, leg. labia vulneris. p. 47. lin. 6. loc. annulum, leg. vulnus.